

ЗМІСТ

Засідання сьоме, вечірнє
(Вівторок, 16 лютого 2016 року)

Оголошення про припинення повноважень Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування обставин розкрадання державних коштів під час надання послуг зі збирання небезпечних відходів гексахлорбензолу в Калуському районі Івано-Франківської області у 2011–2014 роках	...3
Внесення змін до Закону України «Про вибори народних депутатів України» щодо виключення кандидатів у народні депутати України з виборчого списку партії у багатомандатному окрузі	...4
Звіт про хід і результати виконання Програми Кабінету Міністрів України у 2015 році	...4, 6
Голосування проекту Постанови «Про звіт про хід і результати виконання Програми Кабінету Міністрів України у 2015 році»	...76
Прийняття Постанови «Про відхилення звіту Кабінету Міністрів України та визнання діяльності Кабінету Міністрів України незадовільною»	...76

Голосування проекту Постанови «Про відповідальність Кабінету Міністрів України (щодо прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України)» ...77

Заяви народних депутатів щодо голосування ...84

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СЬОМЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
16 лютого 2016 року, 16 година 09 хвилин*

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЙ А.В.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перерву завершено. Я прошу народних депутатів заходити до залу, займати робочі місця. Прошу секретаріат Верховної Ради України запросити депутатів до залу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **ГРОЙСМАН В.Б.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, розпочинаємо вечірнє засідання. Щойно ми завершили консультації.

Прошу всіх займати свої місця. Розпочинаємо розгляд питання звіту уряду. І сьогодні ми можемо також розглянути в разі, якщо буде подано 150 підписів, питання недовіри до уряду. У зв'язку з цим потрібно буде ваше рішення, шановні колеги, про те, щоб ми продовжили наше засідання і розглянули ці два питання: перше, яке включено до порядку денного, і за результатами його розгляду, якщо буде подано 150 підписів народних депутатів України, відповідно до Конституції і Регламенту розглянути друге питання — щодо висловлення недовіри уряду України.

Шановні колеги, будь ласка, займайте свої місця. Прошу підготуватися до реєстрації. Увага, займаємо свої місця, колеги. Прошу ввімкнути систему «Рада» для реєстрації народних депутатів України.

У залі Верховної Ради України присутні 354 народні депутати. Вечірнє засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, послухайте оголошення про припинення повноважень Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування обставин розкрадання державних коштів під час надання

послуг зі збирання небезпечних відходів гексахлорбензолу в Калуському районі Іван-Франківської області у 2011-2014 роках. Відповідно до законів України я оголосив це на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Отже, шановні колеги, є пропозиція зараз підтримати голосуванням у 226 голосів пропозицію про розгляд звіту уряду. Якщо 150 депутатами буде внесено питання про висловлення недовіри уряду, ми теж сьогодні його розглянемо. Чому я про це говорю? Тому що зараз проводиться вечірнє пленарне засідання, яке триває 2 години. Якщо нам потрібно буде продовжити це засідання, то я хотів би, щоб ми зараз за це проголосували, бо це процедурне питання. Всі зрозуміли, про що йде мова?

Наголошую, у порядку денному на сьогодні є розгляд звіту уряду. Якщо тим часом надійдуть підписи 150 депутатів про висловлення недовіри, це питання також буде сьогодні розглянуто.

Колеги, ще раз наголошую на тому, ми зараз розглядаємо звіт уряду. Якщо буде внесено подання 150 депутатів про розгляд резолюції недовіри уряду, нам треба продовжити вечірнє засідання Верховної Ради до розгляду цього питання. Ось саме цю пропозицію я хочу поставити на голосування, щоб я мав право за вашим голосуванням продовжити засідання Верховної Ради України для розгляду питання недовіри уряду, якщо надійде відповідне подання. Приймається пропозиція про продовження вечірнього засідання до завершення розгляду цих двох питань? Прошу підтримати цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 238.

Олег Ляшко, 1 хвилина.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги народні депутати! Я пропоную повернутися до розгляду питання, яке ми

обговорили і розглянули до обіду, – до проекту [№3700](#), проголосувати його за основу та в цілому і навести лад не лише в уряді, а й у політиці і в політичних партіях. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, прошу вашої уваги.

Я отримав лист на ім'я Голови Верховної Ради України за підписами керівників п'яти фракцій: Олега Ляшка, Олега Березюка, Максима Бурбака, Сергія Соболева, Юрія Луценка – з вимогою повернутися до розгляду до законопроекту №3700. Це принципова позиція керівників цих п'яти фракцій.

Тому зараз, шановні колеги, на вимогу п'яти фракцій (я вам зачитав цей лист, ось оригінал) я поставлю цю пропозицію на голосування. Визначайтесь голосуванням. Голосуємо.

«За» – 217.

Увага, колеги, мова йде про повернення (*Шум у залі*). Я дуже добре чую, колеги. Мова йде про те, що п'ять фракцій звернулися до Голови Верховної Ради. Я бачу (*Шум у залі*).

Займіть свої місця і заспокойтеся, врешті-решт! Займіть свої місця, будь ласка! І напівтону нижче, будь ласка.

Пропозиція п'яти фракцій повернутися до розгляду проекту №3700, бо є лист за підписом керівників п'яти фракцій. Ось оригінал. Прошу голосувати за повернення до розгляду проекту №3700. Голосуємо.

«За» – 230.

Ми повернулися. І є пропозиція голосувати за прийняття проекту за основу та в цілому з пропозиціями Івана Крулька і Олега Ляшка. Це поширюється тільки на списки депутатів цього скликання. Голосуємо.

«За» – 222 (*Шум у залі*).

Увага, колеги! Є пропозиція... (*Шум у залі*).

Колеги, повторюю ще раз: за наполяганням п'яти фракцій я ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту №3700. Готові? (*Шум у залі*). Не зривайте звіту уряду, я вас прошу! (*Шум у залі*). Займіть свої місця! Голосуємо за повернення до проекту №3700!

«За» – 238.

Повернулися.

Відповідно до попереднього рішення і тієї стенограми, яку оголосували Іван Крулько і Олег Ляшко, голосуємо за основу та в цілому з техніко-юридичними поправками. Голосуємо.

«За» – 236.

Закон прийнято. Дякую, шановні колеги.

Ідемо далі (*Шум у залі*). Ви з'ясовуйте і влаштовуйте дискусії у себе на засіданнях фракцій.

Ідемо далі. Закон прийнято 236 голосами (*Шум у залі*).

Колеги, займіть свої місця, будь ласка, і не зривайте звіту уряду!

Займіть свої місця, врешті-решт!

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (*Не чути*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зареєструйте проект постанови, і ми його розглянемо.

Шановні колеги, у нас з вами внесено проект Постанови «Про звіт про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2015 році». Для того щоб ми почали розглядати звіт Кабінету Міністрів України, всім потрібно зараз зайняти свої місця і розпочати... (*Шум у залі*). Шановні колеги, будь ласка, не зривайте звіту Кабінету Міністрів України. Заспокоїлись, зайняли свої місця! Будь ласка, сідайте (*Шум у залі*).

Слухайте, п'ять фракцій парламенту підписали звернення. Я його поставив на голосування. У фракціях розбирайтеся, хто за що голосує.

Будь ласка, займайте свої місця і знижуйте градус, бо зараз будуть важливі питання. Все, будь ласка, сідайте, займайте свої місця. Порядок денний на сьогодні такий... Слухайте, я вас попереджаю, якщо ви зараз не будете дотримуватися тиші, я закрию засідання (*Шум у залі*). Ні? Все! Тоді заспокойтеся, будь ласка! (*Шум у залі*).

Відповідно до Регламенту на доповідь Прем'єр-міністра відводиться до 30 хвилин, на співдоповідь комітету – до 5 хвилин, на виступи від інших комітетів в обговоренні звіту (за бажанням я проведу реєстрацію, 11 комітетів за чергою письмово зареєстровані для співдоповідей) – до 55 хвилин, по 5 хвилин від керівників фракцій і груп українського парламенту, потім, шановні колеги, виступи народних

депутатів України – по 3 хвилини на виступ, і далі ми вже будемо розглядати сам проект постанови про оцінку діяльності Кабінету Міністрів України.

Шановні колеги народні депутати, прошу сконцентруватися. Ми розпочинаємо звіт уряду. Дякую.

Запрошую до доповіді Прем'єр-міністра України Арсенія Петровича Яценюка. Давайте привітаємо (*Оплески*).

ЯЦЕНЮК А.П., Прем'єр-міністр України. Вельмишановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Хочу подякувати від імені уряду України за можливість вкотре звернутися до членів українського парламенту і відзвітувати за рік діяльності роботи Кабінету Міністрів України.

Хотів би розпочати з того, що в принципі за всю історію українського парламенту це перший річний звіт Кабінету Міністрів України перед Верховною Радою України. Відповідно до процедури ми передали звіт до профільних комітетів за 15 днів перед початком розгляду цього питання. І я вдячний членам парламенту за те, що вони активно вивчали цей звіт. Наші спільні міністри відвідували засідання профільних комітетів. І таким чином можна констатувати, що звіт Кабінету Міністрів України повністю відповідає регламентній і конституційній процедурі.

Наш уряд був сформований рік тому парламентською коаліцією. Тоді до парламентської коаліції входили п'ять фракцій, зараз фактично входять чотири фракції, проте міністри від всіх фракцій, окрім фракції, яка покинула парламентську коаліцію, представлені в цьому спільному коаліційному уряді.

Основою діяльності уряду були Коаліційна угода, яка підписувалася за результатами парламентських виборів і метою якої було формування, справді, проєвропейської коаліції, проєвропейської більшості і проєвропейського Кабінету Міністрів. За результатами підписання Коаліційної угоди була затверджена Програма дій Кабінету Міністрів. Тому я хотів би відзвітуватися по кожному пункту затвердженої парламентом України і підтриманої парламентською коаліцією Програми дій уряду. Я дозволю собі не використовувати політичної риторики, а під час сьогоднішнього звіту вести мову виключно цифрами і фактами.

Почну з того, що уряд чудово усвідомлює, що зроблено багато, але ще набагато більше треба було б зробити. Ми готові до цієї роботи, і про це наприкінці доповіді я поінформую членів парламенту.

Які ключові завдання ставив для себе уряд країни протягом останніх 12 місяців?

Перше, основне завдання. Це фінансово-економічна стабілізація. Країна була в боргах, не було коштів на казначейському рахунку, не було чим виплачувати зарплату і пенсії, бюджет був повністю розбалансований. Тому перше і основне завдання – це соціально-економічна стабілізація.

Друге. Це питання національної безпеки і оборони. Ми з нуля почали формувати українське військо, і тому необхідно було проводити як реформу національної безпеки і оборони, так і передусім боротися на східному фронті проти російської військової агресії.

І третє. Це блок покровових складних, але правильних реформ у всіх секторах економіки: в соціальному, в безпековому, в економічному, в питаннях дерегуляції, управління державною власністю, формування нових інститутів по боротьбі з корупцією.

Я розпочну з безпекових питань. Урядом разом з парламентською коаліцією було оголошено нову безпекову політику. Парламентом було прийнято рішення про відмову від так званого позаблокового статусу, який був не що інше, як хабар Російській Федерації за те, щоб Україна відмовилася від своєї перспективи стати членом НАТО. Тому наш курс, курс українських Збройних Сил на повноцінне членство в альянсі був забезпечений відповідними реформами і відповідним фінансуванням.

Коротко щодо цифр фінансування. Якщо в минулому році загальний обсяг фінансування становив практично 96 мільярдів, то на поточний рік ми збільшили це фінансування до 113 мільярдів. 100 тисяч нових шоломів і бронежилетів, 34 тисячі нових зразків озброєнь для українських Збройних Сил, прийнято низку нового модернізованого українського та імпортного озброєння, проводиться широка реформа українських Збройних Сил, починаючи з логістики, забезпечення української армії і закінчуючи фінансуванням Збройних Сил.

Окремо зазначу, що в минулому році ми пішли шляхом підвищення соціальних стандартів і заробітної плати для українських військово-службовців, які несуть службу в зоні антитерористичної операції.

У поточному році (і дякую за підтримку парламенту) уряду і парламенту вдалося знайти кошти на те, щоб подвоїти розмір грошового забезпечення для українських Збройних Сил.

У рамках реформи в українській армії армія одна з перших перейшла на електронні закупівлі. І тільки завдяки цьому близько 200 мільйонів гривень у минулому році вже було зекономлено на тому, що торги щодо придбання майна і матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил країни були проведені в прозорому режимі.

Окремо хотів би зазначити про те, що уряд виконує свою соціальну функцію щодо українських військовослужбовців, які служили в зоні АТО і демобілізувалися. Близько 160 тисяч українських військовослужбовців уже сьогодні отримали статус учасника антитерористичної операції. Разом з нашими партнерами по НАТО ми створили шість трастових фондів, які проводять реформи в кожному окремому секторі національної безпеки і оборони, починаючи з тренування і обмундирування українських військовослужбовців і закінчуючи новою модерною логістикою.

Завдання уряду і країни полягає в тому, щоб Збройні Сили України фактично стали членом НАТО. Це означає, що всі стандарти, які запроваджені в українських Збройних Силах, повинні відповідати стандартам Північноатлантичного альянсу. В рамках безпекової політики урядом було розпочато програму «Європейський вал». Нарешті Україна почала будувати кордон з Російською Федерацією. Загалом було побудовано більше 200 кілометрів протитанкових ровів, більше 70 кілометрів огорож, 32 вежі, встановлено декілька пунктів електричного контролю за державним кордоном. Поки що ми виконали тільки близько 20 відсотків тих робіт, які необхідно зробити на державному кордоні. Загальний обсяг, який необхідно збудувати, – це 2 тисячі кілометрів, 400 кілометрів з яких ми сьогодні не контролюємо через російську агресію.

У рамках нашої безпекової політики Україна зайняла дуже активну позицію щодо притягнення Російської Федерації до міжнародно-правової відповідальності за незаконну анексію Криму, за російське вторгнення на територію Донецької і Луганської областей і за незаконну окупацію частини території України. До Європейського суду з прав людини подано низку позовів проти Російської Федерації. Український уряд також працює над тим, щоб притягнути Росію до відповідальності

в Міжнародному суді Організації Об'єднаних Націй за порушення Міжнародної конвенції про боротьбу з тероризмом. Українська держава отримала широку підтримку міжнародної спільноти щодо запровадження санкцій проти держави-агресора. Сполучені Штати Америки, Європейський Союз, країни «великої сімки» запровадили проти Росії фінансові, економічні, персональні і секторальні санкції.

Окремо урядом було запропоновано парламенту прийняти Закон «Про санкції», і вперше за історію країни в нас з'явився міжнародно-правовий механізм притягнення будь-якої держави, яка є державою-агресором (а на сьогодні державою-агресором є Російська Федерація), до відповідальності і накладення відповідних санкцій. Рішенням Ради безпеки і оборони України були запроваджені так само персональні і секторальні санкції по відношенню до російських компаній і до російських громадян, на кшталт тих, які були запроваджені останнім часом, коли Україна в тому числі заборонила російським авіакомпаніям користуватися українським авіаційним простором.

У рамках нашої нової безпекової політики також було запроваджено нову інформаційну політику. Ми вдячні парламенту за прийняття Закону «Про систему інформовлення України». Українська інформаційна політика зараз бореться з російською пропагандою, яка є за своїм стилем геббельсівською пропагандою, тільки в російській інтерпретації.

Другий блок питань, який безпосередньо пов'язаний загалом із соціально-економічним становищем країни і фінансуванням української армії, – це українська економіка. Ми знаходимося у надзвичайно складних економічних умовах. Країна втратила п'яту частину економічного потенціалу держави внаслідок анексії Криму, внаслідок захоплення Донецької і Луганської областей. Війна витягує з України мільярдні кошти, відлякує інвесторів. Тому в поточній ситуації ми були зобов'язані приймати дуже активні дії для того, щоб стабілізувати українську економіку.

Так, ситуація залишається складною, але є перші ознаки стабілізації економіки. Вперше за два останні роки у третьому і четвертому кварталах минулого року продемонстрували позитивну динаміку зростання валового внутрішнього продукту. У третьому кварталі зростання становило 0,5 відсотка. Вчора наше агентство статистики оприлюднило останні результати щодо четвертого кварталу минулого року. Зростання економіки в четвертому кварталі становило 1,5 відсотка.

Я далі скажу про економічні перспективи на 2016 рік. Ми прогнозували економічне зростання у поточному році на рівні 2 відсотків. Проте низка нових викликів, які з'явилися у світі, можуть підкоригувати наші прогнози.

Я хотів би також зупинитися на фіскальному дефіциті, на дефіциті публічних фінансів. Якщо у 2014 році загальний обсяг дефіциту публічних фінансів становив більше 10 відсотків за методологією Міжнародного валютного фонду, то 2015 року нам вдалося скоротити дефіцит публічних фінансів у п'ять разів. І сьогодні ця цифра становить 2,1 відсотка.

Завдяки спільній роботі уряду і парламенту вдалося певним чином покращити і бізнес-середовище в країні. Найкращий показник – це, звичайно, іноземні інвестиції. У минулому році був притік іноземних інвестицій, як правило, виключно в банківській сектор. Але поки що ми не можемо зазначити, що в минулому році іноземний інвестор прийшов в Україну з тим, щоб далі розвивати економіку. Надто багато викликів і нерозв'язаних проблем. Проте ті регуляції, які ми з вами спільно провели, – дерегуляція української економіки, покращення бізнес-середовища, дали можливість піднятися Україні у світовому рейтингу Doing Business in Ukraine на 29 пунктів.

Щодо нашої спільної податкової реформи і тих заходів, які необхідно вжити для покращення бізнес-середовища. Ми з вами провели надто складні перемовини щодо необхідності проведення податкової реформи, але дуже добре, коли ми вміємо знаходити компроміси. Україна скоротила кількість податків удвоє. Нагадаю, що в нас було 22 різні ставки податків, сьогодні їх залишилося 11. Частина з цих податків було скасовано, частину – злито в єдиний податок. Проте одна з ключових податкових змін, яка відбулася в минулому році, – це дворазове зменшення єдиного соціального внеску. Про це говорилося протягом 20 років, але ніхто так і не спробував це реально вирішити.

Ми розуміли всі ризики, пов'язані з прийняттям рішення про дворазове зменшення податку на заробітну плату. Перший і основний ризик – це Пенсійний фонд країни. У зв'язку з тим що дефіцит Пенсійного фонду доволі високий, мова йде про те, що уряду необхідно знайти 100 мільярдів гривень на фінансування дефіциту Пенсійного фонду. Проте уряд разом з парламентом удвоє зменшив єдиний соціальний внесок. Це реальний крок до детінізації заробітної плати, з одного боку,

а з іншого – це реальний крок до підвищення заробітної плати і соціальних стандартів.

Я хотів би повідомити парламенту про перші оцінки того, як зараз виконується наповнення бюджету щодо єдиного соціального внеску. Якщо рахувати арифметично, то ми повинні були б очікувати, що в нас буде падіння доходів від єдиного соціального внеску вдвоє, оскільки ми вдвоє скоротили ЄСВ. Але останні дані засвідчують, що показник надходжень по єдиному соціальному внеску порівняно з минулим роком становить 86 відсотків. Тобто пішов процес детінізації і людям почали платити публічну й чесну заробітну плату, а не в конвертах.

Окремо зупинюся на питанні дерегуляції. Ми пройшли етап скорочення низки контролюючих і перевіряючих органів, скоротили їх удвоє. Проте низка контролюючих органів ще і зараз залишається на папері, тому що система чинить серйозний супротив. Ми вдвоє скоротили кількість дозволів і ліцензій. Було 56 дозволів і ліцензій, зараз їх залишилося 30.

У реформі Державної фіскальної служби, на чому я окремо зупинюся, ми зробили суттєві кроки, передусім щодо скорочення кількості фінансових інспекцій на місцях. Зараз кількість інспекцій становить 161, а було їх 311, і ми далі рухаємося шляхом оптимізації структури Державної фіскальної служби.

Ми дякуємо парламенту за прийняття нового законодавства про Антимонопольний комітет України, що забезпечує більшу прозорість і незалежність діяльності антимонопольних органів, оскільки монополії є суттєвою проблемою на шляху створення конкурентної й ефективної економіки.

Податок на додану вартість. Було багато дискусій про те, чи вводити систему адміністрування податку на додану вартість, чи ні. У нас, у парламенті були різні точки бачення. Але ми спільно ввели нову систему адміністрування ПДВ. Завдяки цій системі нам вдалося мінімум протягом кожного місяця додатково збирати близько 2 мільярдів ПДВ, при цьому не дати можливості шахраям і фінансовим аферистам, використовуючи недосконалу схему адміністрування ПДВ, витягувати кошти з державного бюджету.

Завдяки спільним зусиллям при прийнятті законодавства про бюджет ми разом з вами пішли далі, запровадивши нові реєстри з відшкодування ПДВ, які дають можливість експортерам і чесним бізнесменам

фактично в автоматичному режимі відшкодовувати податок на додану вартість.

Переїду до політики державного управління. Окремо хотів би зазначити, що спільно з парламентом було прийнято рішення про прийняття нового Закону України «Про державну службу». Це революційний закон, яким запроваджується нова система управління державою. У такій системі управління державою вводяться посади державних секретарів у відповідних міністерствах, а також державні службовці будуть обиратися на прозорих і конкурсних умовах.

Ключовий елемент, який має бути в реформі державної служби, – це заробітна плата державного службовця. Два дні тому я підписав листа до наших європейських партнерів з проханням, щоб на перехідний період, коли в Україні складна економічна ситуація, Європейський Союз допоміг і створив фонд безпосередньо для державних службовців, щоб збільшити розмір заробітної плати у державній службі. Це ще один елемент, яким чином боротися з корупцією у державному секторі економіки.

Окреме питання у політиці державного управління – це децентралізація. Процес децентралізації почався в уряді тоді, коли чинний Голова Верховної Ради України обіймав посаду віце-прем'єр-міністра країни. Тоді ми розпочали реальні зміни з фінансової децентралізації. Були скептики, які казали, що новий Бюджетний кодекс не запрацює, що це будуть доходи тільки на папері, але не реальні доходи, які отримає місцева громада. Треба говорити тільки цифрами і фактами. Один факт: доходи місцевих бюджетів у минулому році зросли на 42,5 відсотка. Другий факт: у грошовому еквіваленті це плюс 24 мільярди гривень, що надійшли до органів місцевого самоврядування, які спрямували на лікарні, школи, дороги, інфраструктуру і на виконання функцій місцевого самоврядування.

Ми спільно з вами провели дуже серйозну роботу з дерегуляції щодо відкриття реєстрів і щодо передачі фактично бізнес-дерегуляції на місця. Така регуляторна функція передбачає, що в Україні створюються й далі центри надання адміністративних послуг.

Окремо хочу відзначити позицію Міністерства юстиції, яке передало на місця свої функції, які раніше трималися десятками років виключно в центрі з тією метою, щоб контролювати все і збирати гроші з усього – з реєстрації підприємництва, бізнесу, видачі різного виду довідок і сертифікатів.

З цієї трибуни я закликаю органи місцевого самоврядування скористатися цим, як відповідно до законодавства зробили вже 7 тисяч нотаріусів. Це дає можливість людині не їхати в область чи в Київ, а за місцем проживання отримати послугу від держави.

У бюджеті поточного року уряд забезпечив фінансування 159 об'єднаних територіальних громад. І цей процес іде далі.

У минулому році ми спільно з вами прийняли рішення про формування державного фонду регіонального розвитку, про видачу субвенцій на соціально-економічний розвиток відповідним регіонам. Загальний обсяг коштів, який пішов на ці програми, становить 3,3 мільярда гривень. У містах і селах були побудовані 844 об'єкти, у тому числі завдяки позиції політичних партій і депутатів-мажоритарників. Це був публічний, прозорий процес визначення проектів, які необхідні для конкретної територіальної громади. Але цей процес треба продовжувати далі.

Прикладом успішної співпраці уряду і парламенту щодо зміни системи державного управління є те, що парламент прийняв рішення, як профінансувати дороги. І дорога Львів – Івано-Франківськ нарешті з'явилася. Ми й далі будемо продовжувати будувати дороги і вкладати кошти в конкретну інфраструктуру.

Нова енергетична політика. Шановні члени парламенту, я вас хочу привітати з тим, що ви є тим парламентом, тим політичним класом і тією коаліцією, які вперше за всю історію української незалежності не купили в Російській Федерації протягом зими жодного кубічного метру газу (*Оплески*).

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ура! Ура!

ЯЦЕНЮК А.П. Зараз у наших сховищах накопичено більше 10 мільярдів кубічних метрів газу. Якщо зрівняти це з показником минулого року, то це на 2 мільярди кубічних метрів газу більше. Завдяки програмі енергоефективності нам вдалося зменшити споживання природного газу на 20 відсотків. Це на 20 відсотків менше грошей, які пішли б на рахунки російського «Газпрому», за які російський «Газпром» разом з кремлівським режимом купує танки, літаки і фінансує свою армію. І це наше досягнення.

В енергетичному секторі нам також нарешті вдалося відмовитися від посередників, газових олігархів і різного роду тіньових схем, які існували в українському газОВО-енергетичному секторі. Зараз українська компанія НАК «Нафтогаз України» купує природний газ виключно за прозорими і публічними контрактами у країн – членів Європейського Союзу і в шести провідних європейських компаній. Ціна, за якою ми купуємо в Європі, нижча за ціну, яку нам запропонував російський «Газпром».

Окремо хотів би зазначити, що Україна розпочала судові спори ще минулого року проти російського «Газпрому» щодо двох контрактів. За першим позовом щодо контракту купівлі-продажу Україна вимагає з Російської Федерації 14,5 мільярда доларів США. За другим – щодо транзитного контракту Україна вимагає 8,2 мільярда доларів США. Позови розглядаються в Стокгольмському арбітражному суді.

Я не хочу забігати наперед, але сподіваюся, що до кінця поточного року відповідні рішення Стокгольмським арбітражним судом будуть винесені на нашу користь, тому що в нас правильна позиція.

Ми спільно з вами в рамках нашої енергетичної політики змінили ставки ренти на видобуток природного газу. Є два перспективних плани. Якщо ми будемо активно рухатися шляхом реформ, будемо запроваджувати заходи енергоефективності, то зможемо протягом уже п'яти років стати енергетично незалежною державою і виключно покладатися на власні ресурси природного газу.

Нам вдалося утримати високу ставку для так званої спільної діяльності, тому що це темна і фальшована схема. І ми вкотре закликаємо тих, які вкрали ліцензії, ще раз усвідомити, що іншого шляху не буде. Ставка 70 відсотків є, була і залишатиметься. Виключно прозорі контракти і виключно прозорі угоди про розподіл продукції.

В енергетичному питанні уряд найбільше критикували... Уряд взагалі критикують постійно, і це нормально, ми до цього звикли і вам за це щиро дякуємо. Але уряд критикували за нашу тарифну політику. Так, ми змінили тарифи і пішли таким шляхом, щоб встановити ринкові тарифи в цілому по країні. Нам вдалося на першому етапі забезпечити так звану пільгову норму для громадян України, яка становить 200 кубічних метрів на період опалювального сезону. Ми усвідомлювали, що багато мільйонів українців не зможуть оплатити такі високі

тарифи. Саме тому був запроваджений інститут субсидій. Ті, які потребують допомоги від держави, отримали субсидії, а ті, які багато заробляють, мають великі хати, повинні економити і не витягувати гроші з кишені бідної людини, мають звикнути до того, що це ринковий тариф, що треба менше споживати газу і запроваджувати заходи енергоефективності.

Окремо в енергетичній політиці зупинюся на одному з найбільших ризиків для України. Це будівництво «Північного потоку», точніше, другої лінії «Північного потоку». Я публічно звернувся до наших європейських партнерів з тим, щоб будівництво «Північного потоку» було заблоковано.

Що означає будівництво «Північного потоку» для України і для Європи в цілому? Це означає, що російська мета полягає в тому, щоб здати на металобрухт українську газотранспортну систему, обійти Україну, позбавити Україну, Словаччину і Польщу мільярдних доходів від транзиту газу і фактично створити ще одну монополію на енергетичному ринку Європейському Союзу. Низка країн – членів ЄС уже виступили з жорсткою критикою будівництва «Північного потоку». Європейська комісія почала розглядати питання щодо доцільності його будівництва. «Північний потік» повинен бути заблокований. Це загроза національній і енергетичній безпеці України і низки країн – членів Європейського Союзу.

Українська газотранспортна система є модернізованою, вона може отримати інвесторів від наших західних партнерів. Це найкоротший і найдешевший шлях транспортування газу до країн – членів Європейського Союзу. Ми довели протягом останніх років, що Україна – надійний транзитер і залишиться надійним транзитером. Ми певні, що наші європейські партнери готові підтримувати Україну і справді європейські принципи енергетичної незалежності.

Окремо хотів би зупинитися на питанні управління об'єктами державної власності і подякувати парламенту за прийняття закону, який дає можливість розпочати прозору процедуру приватизації. У минулому році нами було заблоковано процедуру приватизації Одеського портового заводу, тому що було зрозуміло, що ніякий не приватний інвестор, а місцевий олігарх, один чи другий, прийде, купить 5 відсотків і, таким чином, віджене реальних іноземних інвесторів від приватизації об'єктів державної власності.

Другий блок стосується управління тими об'єктами, які зараз не можуть бути приватизовані, але де необхідна зміна системи менеджменту й управління такими компаніями. У минулому році вперше за допомогою USAID і наших західних партнерів з'явився звіт про роботу 100 найбільших українських державних компаній. Тобто публічна фінансова звітність 100 найбільших державних компаній була оприлюднена.

Нами в минулому році започатковано так званий номінаційний комітет щодо призначення керівників державних компаній, через який було призначено 277 керівників державних компаній. У чому полягає мета створення такого номінаційного комітету? Я вважаю, що ані уряд, ані міністри, ані Прем'єр, ані політики, ані адміністрація, ані будь-хто інший не повинні мати відношення до призначення керівників державних компаній і до безпосереднього управління об'єктами державної власності. Завдання створення номінаційного комітету, де є п'ять незалежних осіб, – прозорий конкурс, який проводився щодо низки державних компаній, і призначення керівників з конкретними КРІ для таких керівників.

Як один з найкращих прикладів я можу відзначити реформування НАК «Нафтогаз України». Інститут незалежних членів спостережної ради, інститут фактично незалежного директора, повна деполітизація і відсутність будь-яких політичних впливів на одну з найбільших державних компаній. Нам вдалося спільно з вами повернути контроль над компанією «Укрнафта». Після проведення зборів акціонерів призначений новий керівник компанії «Укрнафта». І уряд у минулому році нарешті вперше за 5 років отримав дивіденди від компанії «Укрнафта» в розмірі 1 мільярд 780 мільйонів гривень. Проте фінансова стабілізація компанії «Укрнафта» далека від досконалості. Треба буде вживати спільних заходів для того, щоб компанія, де 51 відсоток належить державі, залишалася ефективною, незважаючи на ціну на нафту 30 доларів, що вкрай складно для будь-якої енергетичної і нафтової компанії.

Уряд розпочав перевірку 20 державних компаній. Державна фінансова інспекція, а точніше зараз нова Державна аудиторська служба проводить відповідну роботу.

Нова продовольча політика. Я хотів би коротко поінформувати вас про те, що було досягнуто в минулому році. Україна продемонструвала

рекордний обсяг експорту – 35 мільйонів тонн зернових. Загальний обсяг коштів, отриманих від експорту української аграрної продукції, становить 11 мільярдів доларів США. Це валюта в країну і фінансова стабілізація країни в тому числі.

Що нам вдалося зробити? Російська Федерація, як і очікувалося, за те, що Україна зробила свій європейський вибір, підписала Угоду про зону вільної торгівлі з Європейським Союзом і почала її виконувати, ввела торговельне ембарго проти українських товарів. Україна відповіла контрзаходами, проте нам необхідно шукати нові ринки.

Хочу привітати членів парламенту з тим, що після того, як ви ратифікували політичну частину Угоди про асоціацію і економічну інтеграцію з Європейським Союзом, 10 українських аграрних компаній уже зайшли на європейський ринок, який дуже конкурентний і складний. Тому що, як правило, конкуренція в аграрному секторі найсильніша. Але це вже зроблено.

Ми і далі шукаємо і диверсифікуємо ринки. Ми суттєво зменшили, фактично в чотири рази, залежність української економіки від Росії. Частка експорту до Російської Федерації в аграрному секторі становить усього 2 відсотки. На сьогодні є вже дев'ять країн – нових ринків для української товарної продукції. Це ЄС, Ізраїль, Саудівська Аравія, і окремо відзначу Китай, бо маємо рекордні обсяги експорту до Китаю в поточному році.

Ми відвоювали «Новий світ» – бренд українського шампанського. Воно розливається в Криму, а Крим – це Україна, і це наша торговельна марка.

Щодо підтримки аграрного сектору. У цьому році змінилася система підтримки аграрного сектору. У минулому році весь ПДВ йшов безпосередньо аграріям. У цьому році ми з вами знайшли компроміс через складний діалог, яким чином підтримати аграріїв. Але 300 мільйонів гривень, які передбачалися на компенсацію процентної ставки для українських аграріїв, дали можливість залучити аграрному сектору близько 8 мільярдів гривень кредиту, у тому числі й малим фермерським господарствам. Близько 2 мільярдів – це кошти наших європейських, західних партнерів як донорські кошти на розвиток малого і середнього підприємництва в аграрному секторі. Україна займає перше місце серед усіх країн світу за експортом олії, меду і третє — за експортом зернових.

Щодо соціальної політики. Незважаючи на те що ситуація була вкрай складна, уряду вдалося своєчасно виплачувати і заробітну плату, і пенсії протягом останніх двох років. У минулому році уряду разом з парламентом вдалося підвищити соціальні стандарти на 13 і 19 відсотків відповідно. Ми спільно з вами скасували спеціальні пенсії, запровадили інститут субсидій, який покриває 5,5 мільйона український сімей, які потребують допомоги від держави і отримують її.

Програма щодо учасників АТО — починаючи з того, що 7 тисяч учасників АТО отримали допомогу від спеціального департаменту щодо оформлення земельних ділянок і закінчуючи широкою програмою з реабілітації, лікування учасників антитерористичної операції.

Найбільшим викликом у соціальній сфері для нас були тимчасово переміщені особи. На сьогодні офіційно зареєстровано 1,7 мільйона громадян – тимчасово переміщених осіб, яким ми здійснюємо виплати, яких треба інтегрувати, працевлаштовувати і яким необхідно допомагати.

У сфері освіти завдяки співпраці з нашими європейськими партнерами ратифіковано парламентом і підписано урядом угоду «Горизонт – 2020», яка дає українським науковцям можливість доступу до фінансових і наукових ресурсів Європейського Союзу. Було прийнято Закон «Про вищу освіту», який зараз реалізується. Завдяки цьому закону скасовано, а точніше, ліквідовано 80 так званих вищих навчальних закладів, які займалися тільки друком дипломів і калічили дітей, а не давали знання. Проте в освіті нам треба далі рухатися, передусім у напрямі дошкільної, науково-технічної і середньої освіти.

В охороні здоров'я нарешті зроблено крок до міжнародних закупівель. І ви знаєте, що останні міжнародні закупівлі медичних препаратів дали нам можливість зекономити близько 60 відсотків суми, яка йшла на відповідні державні закупівлі.

У сфері культури ми ратифікували угоду «Креативна Європа». Це доступ до 1,5 мільярда євро країн – членів Європейського Союзу для того, щоб українська культура, яка є європейською культурою, гідно розвивалася у великій європейській сім'ї.

На українське кіно в цьому році ми також знайшли 264 мільйони гривень. Важливо, щоб українське кіно розвивалося. Це найкраща відповідь на будь-яку російську агресію і російську пропаганду.

Шановні члени парламенту, зараз я хотів би поговорити про 2016 рік і просив би вас уважно послухати, що нас чекає незалежно від того, який тут буде уряд і хто буде Прем'єр-міністром.

Завдання для країни. Найбільший виклик для країни – це боротьба з бідністю і створення робочих місць. Для цього країні необхідно залучати інвестиції. Для того щоб залучити інвестиції, треба провести чесну й прозору приватизацію. Я закликаю членів парламенту скоротити перелік об'єктів, які не підлягають приватизації, залишити виключно стратегічні об'єкти, виставити все на публічні торги і дати можливість створювати робочі місця і залучати сюди інвестиції. Це перше.

Друге. Нові ринки. Угода про зону вільної торгівлі з Європейським Союзом – це суттєвий прогрес. Але цей прогрес треба опанувати. Так само необхідно й далі продовжувати переговори і підписати остаточно Угоду про зону вільної торгівлі з Канадою, яка вже парафована, Угоду про зону вільної торгівлі з Туреччиною (вчора ми з Прем'єр-міністром Туреччини домовилися про поновлення переговорів, які були зупинені в 2013 році), з Ізраїлем та з іншими країнами.

Державна фіскальна служба. Широка і масштабна реформа ДФС. Я прошу підтримати позицію уряду, щоб чотири митниці отримали міжнародних радників, які встановили б нові стандарти управління митницями. Це означає, що на таких митницях буде запроваджено програму Twinning, новий інформаційний продукт, нову ІТ-систему і нове ставлення до підприємця фактично за допомогою західних фірм, які знають, які стандарти повинні бути, і які допоможуть в якості експеримента на цих чотирьох митницях навести лад.

Я ще прошу 5 хвилин. Може, це останній виступ. Послухайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Навіщо так песимістично, Арсенію Петровичу? *(Оплески)*.

Будь ласка, додайте ще 5 хвилин.

ЯЦЕНЮК А.П. Тепер щодо податкової міліції. Податкову міліцію треба нарешті скасувати. Я прошу підтримати рішення про створення Служби фінансових розслідувань європейського зразка, демілітаризовану, без погонів, без того, щоб вони займалися рейдерством, а з тим, щоб протягали до відповідальності реальних порушників податкового законодавства – тих, які крадуть з бюджету.

Дерегуляція. У нас є багато спільних напрацювань. Продовжуємо шлях щодо дерегуляції, щодо зменшення кількості дозволів і щодо зменшення впливу центрального уряду, місцевих урядів безпосередньо на бізнес.

Соціально-економічна стабілізація. Хто не був би Прем'єром і який уряд не був би, іншого варіанта, ніж продовження співпраці з міжнародними фінансовими організаціями і передусім з Міжнародним валютним фондом, не існує. Якщо в когось є інший рецепт, вийдіть і покажіть, де взяти мільярди доларів на те, щоб збалансувати платіжний баланс держави, на те, щоб стабілізувати банківський і економічний сектори країни.

Я так само публічно заявляю, що як і в минулому році вся українська влада відповідно до Програми дій уряду, яка схвалена парламентською коаліцією, зобов'язана далі проводити реформу енергетичних тарифів. Наступний етап зміни енергетичних тарифів і фактичного їх підвищення – 1 квітня. Тому я публічно заявляю, що це відповідальність усього політичного класу. Той, хто потребує субсидії, отримує її, а тарифи повинні бути ринкові

Третє, державні банки. Стратегію державних банків затверджено. Так само повна деполітизація державних банків. Уряд докапіталізував їх на 15 мільярдів гривень. Але щоб банківський сектор був стабільний, треба продовжувати програму співпраці з нашими західними партнерами – МВФ і Світовим банком. Щоб бізнес розвивався, треба надавати дешеві і довгострокові кредити для української економіки. А це можливо тоді, коли ми виконаємо цільовий показник інфляції – 12 відсотків. Чим нижча інфляція, тим нижчі ставки в реальному секторі економіки. Це можливо тільки тоді, якщо ми й далі йтимемо шляхом реформ, яким ми йшли останніх 24 місяці.

Корпоративне управління в державних компаніях. 150 державних компаній отримують нових керівників, політично незаангажованих, незалежних, з відповідними фаховими кваліфікаціями.

Наше завдання полягає в продовженні політики – держава для людей. Сервіси від держави – це Національна поліція, це дерегуляція, це передача функцій щодо реєстрації вниз, на місця, це спрощення бізнесу, спрощення порядку реєстрації. І ми нарешті домоглися того, що бізнес реєструється за 24 години.

Наше подальше завдання – це реальна, а не на словах, боротьба з корупцією. Створені десятки антикорупційних органів. Ми забезпечили фінансування всіх антикорупційних органів, починаючи з Національного антикорупційного бюро, закінчуючи Національним агентством з питань запобігання корупції. Сьогодні парламент прийняв рішення про відновлення електронного декларування для чиновників.

У рамках боротьби з корупцією уряд робить свою роботу – наведення ладу в державних компаніях, прозорість, деполітизація, відсутність політичного втручання. Правоохоронна система, прокуратура і антикорупційна прокуратура роблять свою роботу – притягнення до кримінальної відповідальності.

Але це можливо зробити тільки тоді, коли в країні чесна й незалежна судова система. Парламентом зроблено перший крок до внесення змін до Конституції. Ви прийняли проект про внесення змін у першому читанні. Проте я прошу членів парламенту, щоб такі зміни були не косметичні. До другого читання необхідно прийняти новий Закон «Про судоустрій і статус суддів», за яким не просто перепризначали б суддів, а переатестовували кожного суддю. І той, який вчинив злочин або виніс неправосудне рішення, повинен покинути суддівську мантию, бажано в наручниках. А той, який далі чесно служить, продовжує служити і виносити рішення іменем України. А на звільнені посади призначити нових українських суддів.

Шановні члени парламенту, вам сьогодні приймати рішення. Цей уряд зробив максимум з того, що міг зробити. Ми робили це в дуже складній політичній, економічній і соціальній обстановці. Багато що нам вдалося завдяки співпраці з парламентом. Ми чудово усвідомлюємо, що є незадоволення: незадоволення урядом, незадоволення парламентом, незадоволення всіма інститутами української влади. Але я вас закликаю: незалежно від вашого рішення ми не маємо права зупинятися, ми заклали фундамент нової країни. Давайте збудуємо разом нову українську хату, нову європейську Україну, на яку заслуговує цей народ. Ми приймемо будь-яке рішення цього парламенту. Незалежно від цього рішення я прошу парламент, Президента і відповідальний політичний клас рухатися далі шляхом реформ. Це єдино правильний рецепт для нашої країни і для нашого майбутнього!

Слава Україні! *(Оплески.)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, продовжуємо розгляд питання.

Виступ від головного комітету. Андрій Володимирович Іванчук. Будь ласка. На співдоповідь за Регламентом відводиться до 5 хвилин.

ІВАНЧУК А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний Володимире Борисовичу! Шановний Арсенію Петровичу! Шановні колеги народні депутати України! Керуючись конституційними вимогами і статтею 228 Регламенту Верховної Ради України, один раз на рік уряд вносить звіт про виконання своєї програми. Вперше за всю історію українського парламенту наш коаліційний уряд, який сформували ми, вніс вчасно звіт. Два тижні всі народні депутати, всі профільні комітети мали можливість ознайомитися з даним звітом.

Але тим критикам, які кажуть, що звіт якийсь не такий, неправильний, не зовсім відповідає всім нашим реаліям, я хотів би сказати, що цей звіт – результат нашої спільної роботи: коаліції, всього парламенту і коаліційного уряду.

На засіданні Комітету з питань економічної політики 11 лютого ми заслуховували всіх міністрів нашого коаліційного уряду. Засідання тривало більше 4 годин, відбулася дуже фахова дискусія, під час якої ми з'ясували, що започаткували у всіх галузях економіки, у всіх сферах держави невідворотні реформи. Ми дійшли висновку і проголосували майже одностайно, що цей рух не можна зупиняти. Якщо ми зупинимося, не будемо продовжувати рухатися шляхом реформування нашої країни, Україна відкотиться назад, ми втратимо наш історичний шанс.

Нами було заслухано звіт, дуже детально його обговорено і майже одностайно було прийнято таке рішення: на вимогу статті 228 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань економічної політики пропонує Верховній Раді взяти до відома звіт Кабінету Міністрів України про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів. Комітет з питань економічної політики вніс на розгляд Верховної Ради відповідний проект постанови №4050 від 11 лютого 2016 року. Шановні народні депутати, прошу підтримати внесений комітетом проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, відповідно до процедури розгляду в нас є 16 комітетів на співдоповідь, які бажають виступити. Ми домовилися, що на виступ від комітету відводиться 3 хвилини.

Будь ласка, перший виступ... *(Шум у залі)*. Вони письмово подали всі свої пропозиції, тому немає сенсу електронно записувати.

Кутовий Тарас Вікторович, аграрний комітет. Є Тарас Кутовий? Немає.

Іван Крулько, Комітет з питань бюджету. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Шановні колеги! За дорученням керівництва бюджетного комітету маю честь представити позицію бюджетного комітету щодо діяльності Кабінету Міністрів.

Аналізуючи в межах компетенції Комітету з питань бюджету діяльність Кабінету Міністрів за минулий рік, без сумнівів, потрібно вказати на те, яким чином Кабінет Міністрів дотримується бюджетної дисципліни. І в цьому контексті ми вважаємо, що порушення бюджетної дисципліни, зривання строків розгляду Державного бюджету України є абсолютно неприпустимим. На жаль, ганебний бюджетний процес наприкінці 2014 року та постійні коригування Державного бюджету в 2015 році не стали належним уроком для уряду щодо проведення системної роботи з якісної підготовки Державного бюджету на 2016 рік.

Як відомо, проект Закону «Про Державний бюджет України на 2016 рік» було подано 11 грудня минулого року, хоча відповідно до Бюджетного кодексу це треба було зробити до 15 вересня, а доопрацьований законопроект – лише пізно вечері 24 грудня. Скажіть, будь ласка, за таких умов чи мали можливість парламент, бюджетний комітет належним чином розглянути цей документ? Як наслідок, ми змушені з року в рік впродовж бюджетного року виправляти недоліки через те, що бюджетний процес просто зривається. Уже в цьому році ми вносили зміни до Закону «Про Державний бюджет України на 2016 рік», зокрема щодо фінансового забезпечення професійно-технічної освіти та компенсації пільгового проїзду окремим категоріям громадян.

Всі, безумовно, розуміють, що країна перебуває в складних умовах, але процедура прийняття будь-якого документа, особливо найважливішого – проекту закону про Державний бюджет, однаково важлива, як і те, що в цьому проекті закону написано.

Тому з цієї підстави бюджетний комітет мусить вказати, що робота уряду є незадовільною. І ми звертаємося з тим, щоб уряд, який прийде на заміну цьому уряду, дотримувався Бюджетного кодексу не тільки щодо строків подання проекту закону про Державний бюджет, а й щодо його розгляду в бюджетному комітеті, в парламенті, щодо якісної підготовки звіту про виконання Державного бюджету за минулий рік і підготовки Основних напрямів бюджетної політики. Тоді ми зможемо сказати, що уряд виконує Бюджетний кодекс, а відтак його робота може бути задовільною. Поки що оцінка незадовільна.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ось підходять голови комітетів, вони попередньо не подали записів. Давайте ми зараз здійснимо запис на виступи від комітетів, окрім тих, які вже виступили. Треба визначити черговість, тому що підходять голови (*Шум у залі*). Запис на виступи від комітетів. Хвилину, зосередьтеся, будь ласка, щоб я нікого не обійшов увагою, це принципово важливо. Хто хоче виступити від комітетів, запишіться. На виступи відводиться по 3 хвилини. Який комітет має бажання виступити, будь ласка, але голова комітету визначає, хто виступить від комітету. Будь ласка, записуйтеся на виступи від комітетів.

Домбровський, Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №11, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановний пане Голово! Шановний пане Прем'єр-міністре! Шановні народні депутати! Перший заступник або виконуючий обов'язки голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу Домбровський Олександр Георгійович. Для того щоб не було запитань, чому і хто виступає.

Шановні колеги, я належу до тієї невеликої групи народних депутатів, які два рази голосували за український уряд на чолі з Арсенієм Яценюком. Це було рік тому і позаторік. Тому що ми чітко усвідомлювали складну ситуацію, в якій опинилася наша держава, – війна, політична криза і багато інших викликів, які потрібно було вирішувати українському уряду.

Але разом з тим сьогодні від імені комітету я хотів би наголосити на декількох, з моєї точки зору, принципових позиціях.

Перше. На жаль, нам не вдалося, передусім уряду, налагодити конструктивний, системний діалог між урядом і Верховною Радою. Я маю на увазі не діалог між спікером і Прем'єром, а серйозний конструктивний діалог щодо реалізації тієї програми, яка покладена в основу коаліції.

Мені сьогодні прикро за те, що уряд має дуже довгу процедуру прийняття рішення. На жаль, дякуючи такій консервативній процедурі прийняття рішень, за якою іноді вирішення дуже актуальних питань затягуються буквально на місяці, нам не вдалося на сьогодні отримати в парламенті, наприклад, проект закону про ринок електричної енергії, який так потрібний для української енергетики, адже тут багато говорять про необхідність її реформування. На жаль, ми не отримали критичних законопроектів з точки зору енергоефективності, про які з цієї трибуни сьогодні говорив Прем'єр-міністр.

Тому потрібно змінювати процедуру прийняття рішень українським урядом, кардинально змінювати систему координації, консолідації роботи між урядом і українським парламентом.

І ще один принциповий момент. На жаль, я жодного слова з цієї трибуни сьогодні не почув про необхідність боротьби з бідністю в нашій країні. Я глибоко переконаний у тому, що боротьба з бідністю виходить на перший план. Про багато речей можна говорити, але це завдання номер один не тільки українського парламенту, а й українського уряду.

І на завершення. Я не почув жодного слова про українську промисловість. Я не почув жодного слова про інноваційну індустріалізацію економіки України. Я не почув сьогодні жодного слова...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, 10 секунд.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Я не почув, на жаль, жодного слова про проривні галузі української економіки, такі як авіація, космос, високі технології. На жаль...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, Олександрю Георгійовичу.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Нам потрібно ще дуже багато працювати разом з українським урядом. Але, на жаль, мінусів набагато більше, які потрібно виправляти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дубневич Ярослав, Комітет з питань транспорту. Будь ласка.

ДУБНЕВИЧ Я.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ №120, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановний Володимире Борисовичу, шановні народні депутати! Вчора на засіданні Комітету з питань транспорту було заслухано міністра інфраструктури Андрія Пивоварського щодо діяльності міністерства та виконання Програми діяльності уряду. У сфері реформування залізничної галузі міністерством оголошено про завершення першого етапу реформування системи залізничного транспорту та утворення ПАТ «Українська залізниця». Проте передбачені Програмою діяльності уряду та задекларовані міністерством впровадження вертикально інтегрованого управління за видами бізнесу, прозорість фінансових потоків залишилися декларацією. Відсутні будь-які підстави стверджувати про здійснення структурних реформ, які забезпечили б прозоре тарифоутворення, скасування перехресного субсидювання, прибутковість діяльності ПАТ. Відсутня програма технічного розвитку залізничного транспорту загального користування на 2016-2025 роки, у зв'язку з чим неможливо сформулювати адекватний фінансовий план, планувати та обґрунтовувати необхідність збільшення тарифів на перевезення.

Щодо реформ у галузі морського та річкового транспорту спостерігається неефективне управління з боку Мінінфраструктури стратегічним і державним майном портової інфраструктури та незабезпечення виконання планів по днопоглибленню державним підприємством

«Адміністрація морських портів України», діяльність якого не підвищила ефективності використання державного майна морських портів. Виявлено недоліки у використанні портових зборів та їх неспрямування на розвиток портів у вигляді капітальних інвестицій.

Програмою діяльності уряду передбачалося здійснення реформ в автодорожній галузі, які мали б поліпшити транспортно-експлуатаційний стан автомобільних доріг, забезпечити ефективний державний контроль за дотриманням норм вагового навантаження для доріг та уникнення їх руйнування. Проте за результатами діяльності міністерства у 2015 році ми не побачили результатів виконання задекларованих заходів. Залучені під державні гарантії кредити міжнародних фінансових організацій не були вибрані Укравтодором у повному обсязі, вибірка становила від нуля до 20 відсотків запланованої, що призвело до невиконання проектів та здорожчання кредитів МФО.

Реорганізація державної акціонерної компанії «Автомобільні дороги України», яка мала завершитися до кінця 2015 року, не завершена та йде іншим шляхом, ніж передбачалося Програмою діяльності уряду.

У сфері автомобільного та міського електричного транспорту Програмою діяльності уряду і планом Мінінфраструктури передбачені дерегуляція та лібералізація ринку пасажирських перевезень, автостанційних послуг, врегулювання проблем нелегальних перевізників, розмежування повноважень органів контролю та регулювання діяльності автомобільним транспортом не відбулися.

Підсумовуючи викладене, хочу сказати, що більшістю Комітету з питань транспорту від 15 лютого 2016 року прийнято рішення визнати діяльність Міністерства інфраструктури у 2015 році щодо виконання Програми діяльності уряду, Плану законодавчого забезпечення реформ незадовільною.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Галасюк. Будь ласка. Підготуватися Єгору Соболеву.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги народні депутати! Картина надзвичайно сумна. Хочу поінформувати вас, що

тиждень тому я звернувся до міністра економічного розвитку і торгівлі пана Абромавичуса, а також поінформував Прем'єр-міністра пана Яценюка про те, що вчора на 15 годину було призначено засідання Комітету з питань промислової політики і підприємництва для розгляду економічної складової виконання Програми діяльності уряду. Причому я хотів поставити абсолютно конкретні й прості питання міністру економічного розвитку і Прем'єр-міністру, щоб він розповів не тільки про те, що робилося, що заважало (ми про це вже багато разів чули), а й про результати урядової політики за такими напрямками: подолання безробіття і створення нових робочих місць, зниження імпортозалежності країни і розвиток вітчизняного виробництва, збільшення експорту українських виробників, залучення інвестицій у реальний сектор економіки, розвиток малого і середнього бізнесу, підвищення купівельної спроможності громадян.

Що ви думаєте, яким був результат? Результат був таким, що ані міністр, ані жодний заступник міністра не прийшли на засідання профільного комітету звітувати про результати своєї тривалої діяльності.

Тому наразі коментарі тут зайві. За такої ситуації абсолютно неможливо проводити модернізацію країни, змінювати економічний курс. Потрібні кардинальні кадрові зміни, кардинальні зміни економічного курсу.

Більше того, що стосується реальної картини фінансово-економічного розвитку країни. Не отримавши відповідних показників з цих питань від міністерства і від Кабміну, наш комітет підготував такі показники, і ви можете з ними ознайомитись, у тому числі в кулуарах. Практично по всіх з них негативна динаміка: втрата робочих місць, втрата обсягів виробництва, катастрофічне падіння експорту. Результат кожен громадянин відчуває по своїй кишені.

У мене питання: про що думав уряд весь цей час, коли не реалізовував Коаліційної угоди, у тому числі розділу «Забезпечення прискореного економічного розвитку», який, по суті, залишився або на рівні декларацій, або був реалізований силами нашого комітету і дружніх депутатів з усіх фракцій практично партизанськими шляхами? Про що думав уряд, коли, по суті, ігнорував модель промислової політики, яка була підготовлена, затверджена нашим комітетом як дорожня карта для розвитку української промисловості? Чому ви займалися дерегуляцією, підготовкою приватизації, набранням кредитів

МВФ, а не розвитком малого і середнього бізнесу, промисловості, радикальною податковою реформою, детінізацією економіки, створенням нових можливостей? Скажіть, чому ви сьогодні кажете на словах одне, а робите абсолютно інше?

Тому я вважаю, що сьогодні відповідь на питання про діяльність уряду мають дати український парламент, кожна фракція, і це має бути абсолютно пряма і чітка відповідь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Єгор Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Про досвід і висновки роботи з урядом нашого Комітету з питань запобігання і протидії корупції.

Передусім я хочу сказати, що в нас були і добрі результати. Особливо хотілося б виділити міністра юстиції Павла Петренка. Разом з ним ми провели важливе законодавство про відкриття всіх реєстрів власності і зробили дуже важливий крок, допомогли зробити міністерству й уряду, дозволивши нотаріусам і органам місцевого самоврядування зламати корупційну монополію державних реєстраторів на реєстрацію угод щодо бізнесу і нерухомості. Ця система діє вже більше двох місяців. І судячи з того, що скарг з боку громадян немає порівняно з тим валом, що був, на роботу органів державної реєстрації, це є добрим рішенням.

Втім за 14 місяців роботи це, мабуть, єдиний добрий приклад взаємодії нашого комітету з урядом. Ми мали десятки важливих засідань, коли очевидне виконання вже прийнятих парламентом законів України блокувалося, саботувалося або відкладалося. У цьому залі були парламентарії, які допомагали втіленню дуже важливого антикорупційного закону про передачу закупівлі ліків міжнародним організаціям. Послухайте, що ми тільки не робили у комітеті, щоб цей закон був виконаний: двічі збирали засідання, двічі ходили до міністра Квіташвілі, пікетували уряд. Я, чесно кажучи, разом з представником Президента Олександром Данилюком був змушений розшукувати, де проходить

засідання уряду, яке було в таємному місці, для того, щоб сказати, що закон саботується і тому зберігається система закупівлі ліків через «прокладки», що означало втрату 40 відсотків грошей платників податків і удар по здоров'ю людей. Слава Богу, цей закон був втілений в останні дні перед закінченням року, і в нас є шанси зберегти ці гроші.

Ну, і нарешті, найгірше – це все, що стосувалося управління державних підприємств і прийняття бюджету. Це два основних джерела корупції – державні підприємства, як дійні корови, і гроші платників податків, як те, що можна вкрати.

Як ухвалювався бюджет, ми з вами всі знаємо. Більш ганебного ухвалення не можна уявити. А всі наші рекомендації щодо запровадження прозорого управління державними підприємствами від «Укрспирту» до будь-яких інших великих компаній залишилися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Людмила Денісова, Комітет з питань соціальної політики. Будь ласка.

ДЕНІСОВА Л.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний Володимире Борисовичу! Шановний Арсенію Петровичу! Шановні колеги! Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення розглянув результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2015 році на своєму засіданні 15 лютого поточного року і зазначив таке.

Безумовно, слід підтримати уряд, який, незважаючи на велике навантаження на економіку країни щодо забезпечення обороноздатності нашої країни, у 2015 році своєчасно та в повному обсязі забезпечив фінансовим ресурсом соціальні виплати нашим громадянам. Але ми розуміємо, що підвищення соціальних стандартів, яке відбулося з 1 вересня, це ще не забезпечення належного рівня життя в тих умовах, в яких зараз перебуває країна. Тому Кабінету Міністрів України потрібно довести до кінця розпочаті напрями реформування соціальної сфери, щоб громадянин відчув нову соціальну політику, підтримку держави,

зростання своїх доходів. І передусім потрібно провести пенсійну реформу. А це не лише припинення призначення спеціальних пенсій, яке, на жаль, урядом не доведено до кінця. Потрібно ліквідувати законодавчу прогалину та внести зміни до кожного із соціальних законів, щоб забезпечити умови пенсійного забезпечення осіб, яким це визначено. І це не лише запровадження накопичувальної системи пенсійного забезпечення, яке передбачено в урядовому законопроекті [№2767](#). За результатами розгляду проекту Комітет з питань соціальної політики наголосив на суттєвих ризиках його прийняття і на необхідності доопрацювання. Потрібно також змінювати і солідарну систему пенсійного забезпечення, переглядати формулу обчислення пенсій. У цьому питанні є підтримка і з боку Міжнародного валютного фонду, і з боку Світового банку.

Іншим напрямом має стати забезпечення адресності при наданні соціальних виплат. Ми не повинні сьогодні пишатися тим, що 5,6 мільйона громадян отримують субсидії. У 2015 році це був великий крок для того, щоб забезпечити громадян в умовах підвищення тарифів. Зараз потрібно вже переглядати це, для того щоб забезпечити дотримання й інших соціальних стандартів.

Необхідно звернути увагу уряду на те, що потрібно розробити план заходів щодо створення робочих місць та нову програму зайнятості для населення. Ми знаємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, 10 секунд.

ДЕНІСОВА Л.Л. І тому ми намагаємося робити це разом з урядом. Але ми жодного разу, на жаль, на засіданнях комітету не почули думки міністра соціальної політики. Він не прийшов і на звіт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, будь ласка, 10 секунд.

ДЕНІСОВА Л.Л. І будемо співпрацювати й далі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Богомолець Ольга Вадимівна, Комітет з питань охорони здоров'я.
Будь ласка.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Вельмишановні колеги! Комітет з питань охорони здоров'я тричі на своїх засіданнях протягом минулого року і один раз протягом цього року визнавав роботу Міністерства охорони здоров'я незадовільною. Я дякую всім депутатам, які в травні долучилися до роботи державної комісії, яка також визнала роботу Міністерства охорони здоров'я ще в травні незадовільною і поклала Прем'єр-міністру на стіл звіт, згідно з яким міністр протягом 10 днів мав прийняти рішення його оприлюднити.

Рекомендацією цієї державної комісії було звільнити міністра охорони здоров'я та його першого заступника на підставі безвідповідального ставлення до поточної роботи й реформування галузі охорони здоров'я.

Хочу сказати, що Міністерство охорони здоров'я пишається сьогодні 60 відсотками зекономлених коштів на міжнародних закупівлях. Але, на жаль, лише половину від 4 мільярдів було передано міжнародним організаціям, решту – 1,9 мільярда – розподілено Міністерством охорони здоров'я за старими схемами і, власне, на тій сумі також можна було зекономити 60 відсотків. Міністерством охорони здоров'я і Прем'єр-міністром не було проаналізовано закупівлі минулого року і стоїть питання: куди ділися ці 60 відсотків, які можна було зекономити в минулому році, і хто відповідатиме за абсолютно безвідповідальне ставлення до використання державних коштів?

Мало того, Прем'єр-міністром був підписаний наказ, яким скасовано референтні або порівняльні ціни, і на сьогодні правоохоронні органи не мають можливості порівняти ціни міжнародних закупівель з тими цінами, за якими працює, робить свої закупівлі міністерство охорони здоров'я. Крім того, Прем'єр-міністром було підписано наказ, за яким збільшено надбавку в роздрібній мережі в аптечних закладах, і таким чином підвищилися ціни на дорогі ліки.

Крім цих зауважень, хочемо наголосити, що не було створено концепції, не було затверджено стратегії як офіційного документа для того, щоб реформування галузі охорони здоров'я відбувалося в одному правильному руслі. Тим часом єдиний за рік законопроект, який подав міністр охорони здоров'я – про автономізацію лікувальних закладів, за яким планувалося банкрутство всієї системи охорони здоров'я.

Тож ми вважаємо діяльність міністра охорони здоров'я, його першого заступника абсолютно незадовільною, як і всього міністерства. І ще раз наполягаємо і звертаємо увагу на те, що без розвитку економіки, без сприяння роботі малого і середнього бізнесу, без наповнення бюджетів усі обіцянки щодо підвищення рівня соціальних стандартів і стандартів охорони здоров'я є політичним популізмом.

Ми наголошуємо на необхідності зміни вектора роботи для того...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, будь ласка, 10 секунд.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. ...щоб люди, нарешті, почали отримувати гідну заробітну плату, щоб бюджет наповнювався, щоб можна було забезпечити стандарти медичного лікування і доступ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна, Комітет з питань податкової політики.

ЮЖАНИНА Н.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! У рамках звіту уряду щодо виконання Програми Кабінету Міністрів України комітет двічі призначав розгляд звітів Міністерства фінансів України та Державної фіскальної служби щодо роботи по удосконаленню митної та податкової політики протягом 2015 року. На жаль, в обох випадках зустріч з міністром фінансів не відбулася. Спершу – у зв'язку з проханням міністра перенести на інший час, у другому разі – у зв'язку з проведенням позачергового засідання уряду. В результаті було проведено лише заслуховування голови Державної фіскальної служби щодо питання реалізації податкової та митної політики та загальне обговорення питання про податкову та митну політику уряду.

Слід відзначити, що протягом 2015 року на розгляд комітету надійшло 397 законопроектів, з яких лише 44 – урядові, три з них – відкликані, це 10 відсотків загальних законопроектів з нашого питання. За результатами розгляду подано висновки до Верховної Ради України щодо 111 законопроектів, з них 28 – урядові, інші перебувають на розгляді комітету. Верховною Радою України прийнято 36 законопроектів, з них 13 урядових.

Вимушені зазначити, що, за оцінкою народних депутатів членів комітету, велику кількість законопроектів підготовлено на вкрай низькому професійному рівні. З цього приводу комітет неодноразово звертався до Прем'єр-міністра України, але істотних змін при підготовці законопроектів після цього не відбулося. Про це свідчать такі факти. Із 13 законопроектів, які були прийняті Верховною Радою, 10 законопроектів суттєво доопрацьовані в комітеті. Суттєво – це означає на 50 або на 90 відсотків змінений текст даних законопроектів. Наприклад, закон [№344-VIII](#) щодо спрощення умов ведення бізнесу подавався в новій редакції, до закону [№643-VIII](#) щодо удосконалення роботи системи електронного адміністрування ПДВ вносилися величезна кількість змін для того, щоб, справді, ця система запрацювала, принесла користь державі і не завдала шкоди суб'єктам підприємницької діяльності.

Такий стан справ обумовлено тим, що уряд при розробці законопроектів практично не працював з комітетом, тим самим ігноруючи нашу думку, бізнес-спільноти та експертів, з якими дуже продуктивно працював комітет. Разом з тим вбачається, що в уряді був певний час відсутній системний підхід і системне розуміння змін у податковій та митній політиці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, будь ласка, завершуйте, 30 секунд.

ЮЖАНІНА Н.П. ...виключно нам, на жаль, розв'язувати тимчасові та тактичні проблеми. Про це свідчить робота уряду над внесенням змін до Податкового кодексу наприкінці 2015 року. При цьому ми майже півроку працювали, обговорювали необхідність внесення змін з бізнес-асоціаціями та експертами. І вони не були враховані в урядовому законопроекті. Тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Податковий кодекс у новій редакції, на жаль, не був сприйнятий суспільством і членами комітету також.

Насамкінець я хотіла б сказати, що підсумками роботи уряду саме в цій сфері є затягування та фактичний провал податкової реформи, і це

очевидно. Це лише декларування реформування державної фіскальної служби. Це провальна кадрова політика як у Державній фіскальній службі, так і в Міністерстві фінансів України. Тому коли ми обговорювали, яку оцінку дати роботі профільного міністерства, члени комітету запропонували оцінити роботу в частині формування та реалізації податкової та митної політики як незадовільну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Пашинський. Будь ласка.

ПАШИНСЬКИЙ С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Добрий вечір, шановні друзі! Знаєте, сумну посмішку викликають деякі спічі з цієї трибуни. Дуже правильні слова, що потрібні інвестиції. То, може, хто забув, що в нас іде війна? Наведіть мені приклади з історії, коли під час війни залучалися і приходили інвестиції.

Дуже гарно розказувати, що нам потрібні ринки. Ви, може, забули, але Росія перед агресією – 35 відсотків всіх наших контактів, і ми втратили цей ринок. Хтось, може, забув, як на початку 1990-х пенсії і зарплату платили мукою і нічними горщиками?

Я не співатиму панегіриків уряду, а просто зверну вашу увагу: за 2 роки для нашої оборони і безпеки ми зробили більше, ніж за попередні 25 разом взятих (*Оплески*). Всі програми по обороні і безпеці виконані в повному обсязі. Завдяки цьому ми в поточному році вийшли на підвищену зарплату в середньому у 2,5-3 рази. Завдяки цьому мільярди гривень направляються на підтримання життєздатності не нас з вами – нашої держави і нашого майбутнього.

Я просто хочу сказати і подякувати, у тому числі і Прем'єру, і міністру оборони, і всім членам нашого комітету, що ми як одна команда ставили одні й ті ж завдання і їх вирішували. Я просто хочу звернутися до всіх: кожен вправі критикувати, кожен вправі вимагати відставки. Але давайте подумаємо, а що буде після цього – краще чи гірше? І давайте задумаємося над мотивами своїх вчинків і викриків.

Від імені комітету і себе особисто я хочу подякувати міністру оборони, Прем'єр-міністру за те, що всі наші ініціативи були підтримані, реалізовані. І незважаючи на всю цю демагогію і популізм, ми цей курс продовжимо.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ганна Гопко, Комітет у закордонних справах.
Будь ласка.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий вечір, шановні колеги! Хочу сказати, що комітет на своєму засіданні заслухав звіт профільного міністра Павла Анатолійовича Клімкіна, і ми достатньо позитивно оцінили співпрацю Комітету у закордонних справах з цим міністерством. Чому нам важливо було працювати, як національна збірна, у зовнішній політиці? Тому що ті загрози, які стоять перед державою, надзвичайно небезпечні, і нам було важливо, щоб ноги Путіна не було в Києві, щоб менше людей гинуло на сході. Тому ми активно працювали.

Водночас якщо оцінити рік роботи комітету, то, крім Міністерства закордонних справ, ми також співпрацювали з усім урядом, оскільки розглядали ряд питань. Одне з питань, у вирішенні яких ми досягли успіху, – це те, що, нарешті, Україна перестала судитися з Австралією через те, що вона хотіла розміщувати стереотипну упаковку. Це була величезна ганьба, яку розпочав ще попередній уряд, і ми це припинили. Уряд і Прем'єр-міністр дослухалися, і ми відновили наші відносини з Австралією, яка вже активно підтримує Україну у «великій двадцятці».

Ми розглядали дуже багато питань, зокрема щодо економізації зовнішньої політики. Цього дуже мало, і нам не хочеться тішити себе тим, що з 1 січня запрацювала зона вільної торгівлі з ЄС, тому що це не означає, що автоматично наші товари потрапили на ринки країн Європейського Союзу. Нам потрібно завойовувати нові ринки світу – Африку, Близький Схід, Китай тощо. Для цього було дуже мало зроблено.

Ми неодноразово разом з Комітетом з питань промислової політики проводили засідання і запитували в уряді: де стратегія просування українського експорту, де економізація зовнішньої політики?

Ми також докладали багато зусиль, щоб через культурну дипломатію Україна у світі звучала не лише як жертва агресії. І одне з важливих завдань для нас у культурній дипломатії на цей рік, оскільки ми розуміємо, що війна на сході – це війна проти ідентичності України, що без Володимира, без Ярослава Мудрого історія Росії починається з Золотої Орди, і далі продовжувати популяризувати Україну у світі. Чому це важливо? На 25 річницю незалежності ми маємо сказати світу, що Україна – це країна з понад тисячолітньою історією, і ми виграємо цю війну на сході.

Ще я хочу наголосити, що 2016 рік буде одним з визначальних не лише в питанні повернення контролю над українсько-російським кордоном. Чому це важливо? Тому що в Мюнхені на конференції щодо безпеки, де я мала можливість чотири дні спілкуватися з офісом Байдена, Керрі, радниками Меркель, питання України вже не звучить в пріоритеті і в глобальному порядку денному. Нам треба буде дуже боротися за те, щоб трансатлантична єдність допомагала нам перемагати.

Отже, 2016 рік – це рік національної збірної – парламенту, уряду, Адміністрації Президента. І мені дуже хочеться, щоб ми не втратили історичного шансу, як 100 років тому.

І є до МЗС остання претензія. Комітет більше не буде толерувати. І ні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, Ганно Миколаївно, будь ласка.

ГОПКО Г.М. ...те, що в 16 країнах світу немає українських послів. Це такі важливі країни, як Грузія, Казахстан, Білорусь, Угорщина. У нас немає посла при НАТО в Брюсселі, а в Росії є. Тому давайте думати і працювати.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Володимирович Томенко, Комітет з питань екологічної політики. Потім – Сергій Власенко.

ТОМЕНКО М.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Є така парламентська традиція: щоб Прем'єр-міністр почав поважати парламент, треба зібрати підписи за відставку. І я вважаю, це добра справа, що сьогодні ми, хоча і з великим запізненням, розглядаємо звіт уряду. Думаю, що варто було б перед прийняттям бюджету на 2016 рік послухати звіт, а для цього достатньо було б рішення трьох комітетів або одного керівника фракції, щоб не допустити такої ганьби, як прийняття бюджету на цей рік. Тепер ми будемо протягом року вносити до нього зміни.

Однак у мене складається враження, що в нас є ще й новітня візантійська політична традиція, і я зі стриманим песимізмом скажу, що ще невідомо, як закінчиться сьогодні наше голосування.

Але я про екологічні позиції. Ми в екології маємо найбільшу, катастрофічну проблему, оскільки різні фінансово-політичні групи так хотіли розкрадати наші надра, геологію, воду і все на світі, що ніяк не могли домовитися про міністра. І тому в нас немає міністра, а це означає, що відсутня стратегія екологічної політики. На сьогодні в нас немає територіальних органів в екологічній галузі, бо немає міністра, немає кому погодити. Ми не маємо взагалі розуміння, що робити в екології. І коли ми приймали рішення визнати незадовільною роботу, то не міністерства, бо багато людей там нормально працюють, а уряду, який не розуміє, що треба в екологію, в людину вкладати, щоб не вкладати в охорону здоров'я.

У звіті я чув про війну, чув про газ, чув про нафту. Не чув про українську людину, не чув про українське довкілля, не чув про українську мову, не чув про українські інтереси. Саме цим уряд повинен займатися. Ви ж не воюєте на фронті! Якби взяли автомати і воювали, я вас заповажав би. Навіщо ви цією війною прикриваєтеся?

Тому я абсолютно переконаний, що за будь-яких обставин екологічна політика повинна стати одним із пріоритетів. Наприклад, 30-річчя Чорнобиля. Президент видав указ про вшанування чорнобильців, а всі соціальні програми в цьому році ліквідовані. Таке враження, наче спеціально.

У нас відбудуться парламентські слухання. У мене питання: що чорнобильці говоритимуть про те, що в цьому році відзначається 30-річчя Чорнобиля, а все, що можна забрати, забрали? То не видавайте указів і постанов, що любите 30-річчя Чорнобиля, і заберіть ці соціальні пільги!

Така сама історія з бурштином. Ми розробили проект закону. Дві фінансово-політичні групи б'ються, хто з них ділитиме і продаватиме за кордон. Ну, давайте внесемо на друге читання, приймемо його, а потім уже будете ділити. Поки що ділити нічого, все кондрабандою вивозиться.

Фактично щодо жодної екологічної теми на сьогодні ми не маємо розуміння уряду, як це вирішувати.

І насамкінець скажу таке. Не знаю, чи ігри переможуть і гроші в цій сесійній залі при голосуванні, але я вірю, що на зміну проросійському та проамериканському уряду прийде нарешті проукраїнський уряд.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Володимире Борисовичу. Шановні колеги, 15 лютого 2016 року на своєму засіданні Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування розглянув звіт Кабінету Міністрів, і вперше за історію цієї каденції нашого комітету на засіданні з дружнім візитом перебував профільний міністр, чому ми були дуже раді.

На засіданні комітету звучали різні думки щодо діяльності уряду. Ми відзначали й позитивні досягнення (до речі, про які згадав сьогодні Прем'єр-міністр), зокрема прийняття Закону «Про державну службу». Це абсолютно революційний закон. Єдине, що я хочу зазначити, що в нашому комітеті і в парламенті було прийнято закон, який на 80 відсотків відрізняється від того, що вніс цей уряд (*Оплески*).

І незважаючи на те що під час підготовки проекту цього закону, дійсно, представники уряду брали участь у роботі комітету, але я ще раз підкреслю: саме наш комітет і цей парламент на 80 відсотків змінили цей закон і зробили його реально революційним, знявши всі ті кулуарні запобіжники, які намагалися до нього пропхати. Це перше.

Друге. Прем'єр-міністр як про велике досягнення сьогодні з трибуни зазначив, що він буцімто звернувся до наших західних партнерів з проханням підвищити зарплату державним службовцям. А в мене просте питання до уряду: а чому ж під час прийняття Закону «Про державну службу» представник Міністерства фінансів криком кричав, що не можна підвищувати зарплати державним службовцям, що не можна цього робити, що вони як Міністерство фінансів не дадуть грошей, не закладуть до бюджету? Це що, подвійні стандарти цього уряду? Я відповідаю для себе: так, це подвійні стандарти цього уряду, бо на засіданні комітету – одне, а з трибуни – зовсім інше.

Що стосується питання децентралізації, яким профільно займається наш комітет. Дійсно, є прогрес у цьому напрямі. Цей парламент прийняв закони і про децентралізацію, і про добровільне об'єднання громад, і про співробітництво громад. Цей парламент це зробив, а не цей уряд.

Наш комітет, контролюючи виконання цих законів, неодноразово зазначав, що робота проводиться урядом неправильно, не в повному обсязі. Уряд, на жаль, не поінформував населення про переваги закону про децентралізацію. Дуже часто «завдяки» діяльності уряду порушувався принцип добровільності. Нам сказали як про велике досягнення, що на 42 відсотки зросли місцеві бюджети. Якщо інфляція становить 50 відсотків, а доходи зросли на 42, то це величезне досягнення чи це, скажемо так, невеличка маніпуляція Прем'єр-міністра? Я схилиюся до другої відповіді, а не до першої.

На жаль, неодноразово наш комітет зазначав, що є математичне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд, завершуйте.

ВЛАСЕНКО С.В. Є математичний прогрес у збільшенні надходжень бюджету у зв'язку з величезною інфляцією, але це здебільшого стосується міст обласного значення і великих міст. На жаль, громади базового рівня – невеличких міст, сіл і селищ досі мають проблеми з бюджетом, мають абсолютно викривлене бюджетне фінансування,

мають абсолютно некоректні речі. І про це говорилося на засіданнях нашого комітету. На жаль, комітету не вистачило одного голосу, щоб визнати роботу цього уряду незадовільною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.
Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні члени уряду! Шановні колеги! 15 лютого на засіданні Комітету з питань євроінтеграції ми розглянули звіт уряду в присутності представників профільного Міністерства закордонних справ і дякуємо за співпрацю профільному міністерству. На жаль, не було жодного представника так само профільного для нас Міністерства економічного розвитку, що не відповідає жодним європейським і реформаторським практикам. Ми хочемо подякувати уряду, який у таких непростих економічних умовах і в непростих умовах світової кон'юнктури розпочав певні реформи. Ми взяли звіт уряду до відома. Але в той же час дозволю собі виділити кілька принципових моментів, на які, на нашу думку, варто звернути увагу.

Передусім неналежний рівень діалогу профільних міністерств, зокрема і заступників міністрів з питань євроінтеграції, і навіть урядового офісу з євроінтеграції, з профільним комітетом. Ми 36 разів запрошували представників уряду для обговорення законопроектів (а ми ж специфічний комітет, тому що нам потрібно проводити експертизу на відповідність чи невідповідність того чи іншого законопроекту європейським нормам), і тільки 17 разів до нас завітали представники уряду, що не нормально.

Так само дивним є те, що попри ратифікацію Угоди про асоціацію і той важливий факт, що євроінтеграція стала частиною внутрішньої політики, уряд так і не спромігся створити посаду віце-прем'єра з питань євроінтеграції, який має виконувати не ритуальну функцію, а отримати контролюючі й координуючі функції між усіма міністерствами.

Дуже важливим є також створення структури, яка займатиметься комплексною експертизою законодавства та проектів нормативно-правових актів на предмет відповідності праву Європейського Союзу та зобов'язанням України в рамках Угоди про асоціацію.

Шановні колеги, в уряді необхідно створити центр перекладів і термінології, який має саме забезпечити офіційний переклад національних актів та актів законодавства Європейського Союзу і подавати пропозиції з питань, пов'язаних з розвитком термінології і стандартизації.

Сьогодні багато говорилося про роботу Міністерства економічного розвитку. Дійсно, в умовах, коли стартувала зона вільної торгівлі, це міністерство, на жаль, не стало двигуном для українського бізнесу щодо пошуку нових ринків збуту для наших експортерів, які сьогодні втрачають через ембарго з боку Російської Федерації. Нам потрібно розробити стратегію українського експорту та експортувати наші зовнішні відносини, допомогти вибивати від наших партнерів додаткові преференції для певних видів продукції, яка на сьогодні найбільше втрачає, і також проводити додаткові переговори щодо забезпечення руху українських автотранспортних засобів територією країн – членів ЄС.

Це ті важливі цілі, які має перед собою ставити уряд, і там повинен з'явитися дуже активний промоутер зони вільної торгівлі, який допоможе українському бізнесу. Тому ми на засіданні комітету ухвалили рішення прийняти до уваги звіт уряду. Але звертаємо увагу наших колег на ті речі, які пробуксовують у питаннях євроінтеграції та імплементації Угоди про асоціацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Комітет з питань культури і духовності заслухав звіт уряду. Віце-прем'єр В'ячеслав Кириленко був присутній на засіданні нашого комітету. Ми заслуховували, як цього вимагає Регламент, не звіт міністерства, а звіт уряду у сфері гуманітарної політики, і взяли його до відома.

Члени комітету відзначили, що, на жаль, уряд не виконав певних своїх обіцянок, не розробив концепції гуманітарної політики, натомість

досяг багатьох успіхів. Зокрема урядом подано на ратифікацію угоду про участь України в програмі «Креативна Європа», яку парламент ратифікував, збільшено фінансування Держкіно з 33 мільйонів гривень до 271 мільйон гривень, збережено пільгове оподаткування земельним податком релігійних організацій, відповідно до урядових рішень і Бюджетного кодексу державні комунальні заклади культури можуть розміщувати кошти, отримані як плата за їх послуги, на своїх поточних рахунках, збережено соціальні гарантії працівників культури, профінансовано Інститут національної пам'яті, визначено його розпорядником бюджетних коштів, реалізовано державні програми. Про програму декомунізації, яку здійснює уряд, зокрема Інститут національної пам'яті і Міністерство культури, кожен з вас знає. Саме тому ми взяли до відома звіт уряду, розуміючи, в яких непростих умовах йому зараз доводиться працювати. Водночас ми вказали уряду на те, чого варто було б нам досягти в наступному році і висловили сподівання, що проукраїнський уряд залишиться працювати.

Я, зокрема, хочу відзначити, що буквально сьогодні в одному з великих українських Інтернет-видань надруковано програмну статтю, чому цей уряд повинен піти. Що насторожило особисто мене? Те, що в кінці цієї статті вказано, що ми можемо відмовитися від грошей Міжнародного валютного фонду й отримати ці гроші від великої приватизації. Власне, для цього і було написано цю статтю.

Що означає відмова від грошей Міжнародного валютного фонду? Це означає, що до великої приватизації будуть залучені не західні компанії, яких і так не просто сюди зтягнути, над чим уряд працює, а українські олігархи і компанії з колишнього Радянського Союзу. Це означає, що всі потуги, які ми робили разом з урядом у гуманітарній політиці, демонтуючи пам'ятники Леніну, змінюючи назви, підтримуючи українське кіно, забороняючи російський кінематограф, будуть змарновані, бо завдяки таким заходам ми знову опинимося з російським зашморгом на шії.

Тому закликаю вас підтримати уряд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лілія Михайлівна Гриневич. Будь ласка.

ГРИНЕВИЧ Л.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Ми сьогодні розглядали звіт уряду в царині освіти і науки. Була дуже гостра дискусія, і цей рік ми можемо відзначити справжніми досягненнями у сфері освіти і науки та справжніми проблемами й викликами так само.

У науці ми прийняли дуже важливий стратегічний Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність». Так само ми стали асоційованим членом програми «Горизонт 2020». І це неабияке досягнення, яке відкрило для наших науковців можливість доступу до участі у фінансованих європейських програмах.

Проте досить серйозне скорочення коштів на науку викликало велике збентеження серед наукової спільноти. Ми розуміємо, що працюємо в дуже складний час, і уряд змушений пріоритезувати свої видатки. Але хотілося б ще раз закликати і уряд, і всіх нас пам'ятати про те, що освіта і наука є компонентою національної безпеки країни. І тому нам необхідно в майбутньому переглянути механізми перерозподілу коштів на науку, а не йти шляхом їх скорочення.

У сфері освіти Кабінет Міністрів, Міністерство освіти і науки на працювали значну нормативну базу саме в секторі вищої освіти. Відбулася імплементація Закону «Про вищу освіту». Так, ми вважаємо, що, можливо, у цій сфері треба зробити більше. Але за імплементацію Закону «Про вищу освіту» відповідає не тільки уряд, а й академічні спільноти, і ми з вами також.

Середня освіта позначена, звичайно, великою кількістю проблем. І зараз нам потрібно підхід до середньої освіти перевести з площини розмов про оптимізацію в площину розмов до зростання якості. Тому розпочався вже перегляд стандартів у середній освіті, розпочалося також доопрацювання Закону «Про освіту», який має запустити реформу.

Шановні колеги, на сьогодні ситуація з професійно-технічною освітою теж вказує нам, що наступний рік повинен позначитися створенням регіональних планів, карт, освітніх карт професійної, середньої освіти в Україні.

Я хотіла б зараз, зважаючи на те, що мій виступ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд, завершуйте.

ГРИНЕВИЧ Л.М. ...останній серед голів комітетів, закликати кожного народного депутата, який присутній у цій залі і буде голосувати. Запитайте, будь ласка, кожен у себе (я це питання ставлю і собі), коли ви будете голосувати: а що ви особисто зробили для того, щоб уряд міг втілювати реформи, як докладалися до цих реформ?

Прошу підтримати уряд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Палатний. Будь ласка.

ПАЛАТНИЙ А.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Володимире Борисовичу! Шановні народні депутати! У рамках підготовки до звіту Кабінету Міністрів України комітет на своєму засіданні розглянув звіт міністра соціальної політики Павла Розенка та міністра молоді і спорту України Ігоря Жданова і визнав їх роботу задовільною. Проте комітет хоче привернути увагу народних депутатів України до певних проблем у сфері сімейної політики, спорту та туризму.

На сьогодні в рамках децентралізації на місцевий рівень передано фінансування дитячо-юнацьких спортивних шкіл, оздоровлення та відпочинку дітей. Проте у значній частині регіонів ці програми фінансуються за залишковим принципом. Таким чином, діти залежать від настрою місцевого керівництва.

Хочу нагадати, що Конституцією України визнано, що сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою. Тому їй повинна бути запроваджена загальнодержавна політика щодо розвитку дитини, зокрема щодо підтримки дитячо-юнацького спорту, щодо забезпечення оздоровлення дітей. Для цього мають бути виділені субвенції з державного бюджету: одна субвенція – на підтримку дитячо-юнацького спорту, інша субвенція – на забезпечення оздоровлення дітей. Проте це розв'яже лише одну проблему, і то частково.

Тому з метою вироблення стратегії формування державою свого майбутнього комітет пропонує на найближчому засіданні уряду розглянути питання забезпечення дотримання прав дітей в Україні, питання інвестицій держави у своє майбутнє.

Ще однією стратегічною помилкою є намагання керівництва Міністерства освіти і науки України зробити заняття з фізичного виховання у вищих навчальних закладах факультативами. Безумовно, частина студентів підтримує таку реформу, час самостійних занять можна провести корисно для себе за пляшкою пива або за комп'ютером. Однак уже через декілька років молоді люди починають шкодувати, що недостатньо уваги приділяли заняттям спортом, але втрачений час повернути неможливо. І головне, така реформа вдарить по обороноздатності нашої країни, бо навіть зараз значна частина призовників не придатна до військової служби. Виникає питання до міністра освіти і науки: чи дбає пан Квіт про здоров'я студентів та їх майбутнє? Мабуть, ні.

Хочу також привернути увагу до проблем туристичної галузі в державі. На жаль, керівництво Мінекономіки не приділяє суттєвої уваги цьому питанню, яке належить до його компетенції. І навіть не з'явилося на засідання нашого комітету, на якому мав би розглядатися звіт пана Абромавичуса щодо питань туризму. Міністр економічного розвитку спромігся за рік створити структурний підрозділ аж на п'ять осіб, що відповідає за питання туризму. Проте ми вважаємо, що туристична галузь може і повинна стати локомотивом розвитку української економіки, джерелом наповнення державних та місцевих бюджетів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, завершуйте.

ПАЛАТНИЙ А.Л. Україна повинна взяти приклад з таких країн, як Грузія, Хорватія, Чорногорія, країни Європи.

Шановні колеги, ми сподіваємося, що наступний уряд буде працювати набагато спроможніше.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, виступи від комітетів завершено.

Переходимо до обговорення звіту. Я прошу фракції і групи записатися. Регламент – по 5 хвилин на виступи від фракцій і груп. Будь ласка, записуємося.

Юрій Луценко, «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Перш за все я хочу подякувати уряду Арсенія Яценюка за багато корисного, що він зробив для України. І тим не менше ні парламент, ні суспільство не задоволені діяльністю цього уряду. Уряд, на жаль, не хоче цього визнавати. Заславши до парламенту нашвидкоруч зліплений звіт, фактично за два, подекуди за три квартали минулого року, він не захотів проводити фахової дискусії на засіданнях комітетів, відбувши фактично один комітет, зате на ток-шоу в повному складі розповідає про свої наступні грандіозні плани (*Оплески*). При цьому говорить, що все було б добре, якби парламент на нього не тиснув, не заважав і не слав есемесок.

Звичайно, перевести стрілки на парламент можна, він, дійсно, не найкращий. Але штука в тому, що саме цей парламент найняв вас, панове урядовці, на роботу для боротьби з корупцією і проведення реформ. І це було не вчора, не позавчора, а рік тому! (*Оплески*).

Давайте візьмемо прості речі – АПК. Уряд постійно бореться зі спецрежимом в агропромисловому комплексі. Це в принципі зрозуміло, бо це угода з МВФ. А можна зайнятися просто фермерами? А можна зробити так, щоб вони не платили 400 баксів за гектар землі при кожному виділенні в Держкомземі? А можна зробити так, щоб Аграрний фонд закупляв зерно у фермерів, а не 70 відсотків в одного найбільшого монополіста? Що для цього треба робити? У вас був рік! (*Оплески*).

Візьмемо іншу річ. Взагалі скажіть мені, а навіщо скільки державних підприємств? В АПК 400 державних підприємств. Міністр розпоряджається чотирма м'ясокомбінатами, чотирма пунктами штучного осіменіння худоби. Це завдання міністра? Так, може, він, зрештою, продасть весь цей розсадник партійної корупції і запустить ефективне господарювання на селі?

Ми сьогодні багато говоримо завдяки вчинку міністра економіки Айвараса Абромавичуса (за що я йому особисто вдячний) про корупцію при призначенні керівників державних підприємств. Керівник Національного антикорупційного бюро озвучив цифру: 110 мільярдів гривень збитків у рік завдають державні підприємства. Питання: що ви робили рік, панове? Чому минулого тижня ви заслали сюди проект

закону про розірвання контрактів з усіма керівниками, аби провести нарешті набір відповідальних, ефективних менеджерів? Скажіть мені, хто вам заважав зняти партійно орієнтованих керівників в «Енергоатомі», «Укрспирті», «Укргазвидобуванні», «Східному ГЗК», в інших державних підприємствах, щоб люди розуміли, про що йдеться?

«Електроважмаш» 70 відсотків своєї продукції продає через дві британські прокладки з відкатом від 20 до 50 відсотків. При обігу 2 мільярди гривень це сотні мільйонів, які не отримує державна кишеня, зате золоті яйця отримує хтось, направлений партіями.

І не кажіть мені, що там представники всіх політсил. Перед вами стоїть Луценко. Я був на двох Майданах. Я сидів у тюрмі. Мій син був на війні. І мені байдуже, яка політична сила краде! Женіть їх усіх! Це була ваша задача! У вас був рік! (*Оплески*). І якщо за рік уряд цього не зробив, а до речі, це був функціональний обов'язок міністра економічного розвитку Абромавичуса, то це як мінімум – саботаж, а як максимум – співучасть у мародерстві воюючої країни!

Шановні друзі, йдемо далі. Ситуація на митниці. Хто про неї ще не чув за цей рік? У мене в руках офіційні документи – різниця між тарифами Київської міської митниці і Київської обласної митниці. На Київській обласній митниці завдяки заниженню тарифів від державного рівня йде перетік товарів, держава недоотримала лише за грудень 1 мільярд гривень, трохи конкретніше – 956 мільйонів гривень. За місяць! Скажіть мені, я можу визнати діяльність уряду задовільною?! Мільярд за місяць втрачає країна тільки на одній обласній митниці!

Знову з'явилися люди Калетніка, знову з'явилися люди Тараса Козака, якого пам'ятає вся Західна Україна, але уряд каже: він ефективно бореться з корупцією, аби не есемески парламенту.

Це, панове урядовці, причина того, чому вчитель із 40-річним стажем отримує 2 тисячі 200 гривень у місяць. 2 тисячі 200 гривень! Бо у вас мільярд під носом у Києві крадуть за один місяць на одній митниці!

Ви говорите...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, Юрію Віталійовичу.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Ви говорите, що парламент заважає вам боротися з корупцією. Ви говорите, що не працюють прокуратура,

НАБУ, СБУ. СБУ зловило на гарячому з колосальними коштами керівників, яких ви так і не захотіли після цього навіть відсторонити від зайнятих посад. Ось лист Президента. Він просить вас: відстороніть, а краще зніміть з посад керівництво служби зайнятості і служби експортного контролю. Думаєте зняли? Немає коли, бо ми пишемо принципи взаємодії між гілками влади, тієї влади, у якій сидять уже зловлені на гарячому корупціонери!

Шановні друзі, хочу сказати дуже спокійно: основою діяльності будь-якого непопулістичного уряду має бути не тільки боротьба з корупцією, а й робота над економікою.

Ми маємо зараз пам'ятати. Нам усім соромно ходити вулицями. Я скажу про себе: у владі завжди бути соромно, сьогодні – пекуче соромно. Я на виборах бачив людей з мінімальною пенсією (і живу поруч з ними) 1 тисяча 74 гривні в місяць. Сказати, чому? Тому що уряд забув про просту річ: у цій країні 43 мільйони жителів, 14 мільйонів пенсіонерів, 11 мільйонів працюючих, з яких 7 мільйонів не платять податків, бо мають три мінімальних зарплати, ще 1 мільйон – на спрощеному податку і лише 3 мільйони сплачують податки. 3 мільйони утримують 43-мільйонну країну! Громадяни з уряду, де нові робочі місця? Де нові ринки? Де стимулювання експорту? Де боротьба за європейську інтеграцію в економіці? *(Оплески)*.

Я вам скажу де. За цей рік з 15 тисяч стандартів лише 2,5 тисячі спромоглися привести до європейських норм. Про які нові ринки ми говоримо? Про яке просування на ті ринки і створення нових робочих місць можна говорити? Де експортно-кредитне бюро? Де інші інституції, про які парламент давно прийняв закони?

Вибачте, я завершую.

Шановні друзі, я бачу сьогодні, що багато урядовців почувають себе ображеними за порушення питання про незадовільну роботу уряду. Це наші колеги, багато з них – просто наші товариші й друзі. Але дозвольте вам сказати, чому 70 відсотків людей вимагають вашої відставки. Бо ці люди бачать, що ви зупинилися. Десь минулого вересня-жовтня уряд зупинився і просто захищає свої посади. У країні нічого не міняється *(Оплески)*.

Люди бачать, що ви не зашили кишені і нічого не рухаєте в реформах у цій країні. Вони бідно живуть, страждають. Вони готові страждати, але робіть, рухайте цю країну вперед! Натомість ми чуємо

про нові грандіозні плани, але не про те, що зробили, про те, що хочемо, але не те, що робимо.

Шановні друзі, люди у відчаї від того, що Прем'єр і уряд так добре говорять, але так мало з цього ми відчуваємо у своєму житті. Я вам скажу чіткіше: ми всі забули запах палаючих шин на Майдані! Ми просто почали забувати про те, чим клялися там! Ця країна не може далі терпіти бездіяльності уряду! Ми просто зобов'язані йти вперед!

Я не виступаю проти Арсенія Яценюка і чи будь-якого конкретного міністра. Я виступаю проти того, що ми зупинилися, а це означає, що програємо. У ситуації війни це гірше, ніж Алісі. Щоб стояти, Алісі треба було бігти. Нам, щоб рухатися, треба бігти всім разом і битися, пробивати головою, якщо хочете, цю стіну.

Шановний Арсенію Петровичу, я знаю, як багато ви зробили для країни. Я без жодної іронії це кажу. Арсенію Яценюку вдалося зробити те, що не міг зробити жоден з попередніх прем'єр-міністрів (*Оплески*). Ми прийняли безліч дуже важливих рішень. Знаю, що кожен керівник (я ним також був) вважає, що йому трішки не вистачає, щоб усе вийшло. Але прийшов час, всі ми тимчасові. І не кажіть мені про війну, бо якщо ви кажете про війну, то камікадзе треба використовувати за призначенням! (*Оплески*). Думайте про людей!

Сьогодні Президент сказав прямі слова: недовіра 70 відсотків означає, що Генеральний прокурор має піти, недовіра 70 відсотків означає, що уряд має скласти свої повноваження (*Оплески*).

Від імені фракції «Блок Петра Порошенка» та колег з «Батьківщини», «Самопоміч», Радикальної партії та інших депутатів ми внесли 150 підписів про голосування за резолюцію недовіри, зареєстрували проект постанови [№4080](#) і просимо вже сьогодні голосувати за зміну ситуації в уряді. Україна має рухатися. Ми боремося не за уряд, а за зміни в цій країні.

Слава Україні! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я не хотів зупиняти виступу Юрія Віталійовича, але він тривав 10 хвилин. Тому буде абсолютно справедливо, якщо кожен лідер фракції може виступити протягом 10 хвилин. Але я всіх прошу бути максимально лаконічними.

Олег Березюк, «Самопоміч».

І більше ми не подвоюємо регламенту.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановний пане Голово! Вельмишановний пане Прем'єр-міністре! Вельмишановні міністри, депутати, панове, громадяни України! Хочу розпочати свій виступ зі слів подяки. За будь-яку працю треба дякувати. І потрібно подякувати міністрам за те, що вони більше року працювали на своїх нелегких посадах (*Оплески*).

Але сумно сьогодні чути, як ми гонорово говоримо про те, що вперше за новітню історію України відбувся повноцінний звіт уряду. Що це означає? Що вперше за новітню історію України з'явилися ваги і противаги в парламенті, з'явився парламент, який примусив уряд бути субординацією, його похідною, і це означає, що ця держава має майбутнє. Бо тільки ваги і противаги в публічному управлінні є ефективними.

Шановні колеги, уряд – це команда, яку обирає парламент, яка має на меті об'єднувати, мотивувати й управляти державними процесами в країні. І ми сподівалися, що це буде така команда. І вона частково є такою командою, там є люди, які є дуже якісними управлінцями. Але чи став уряд командою публічного управління, яка може вести за собою?

Навіть сьогоднішній звіт є прикладом, що так не сталося. Тому що це був звіт статистики, тарифів і всього іншого – механістичного. Я погоджуюся з депутатом Томенком, що у звіті уряду не було аналізу, чому сталося і чому не сталося. У сьогоднішньому звіті не було людини, заради якої підвищуються чи знижуються тарифи, не було мотиву, чому уряд працював. І це ознака відсутності елементарного публічного управління.

Прем'єр-міністр у нашому розумінні – це особа, публічний і політичний управлінець, людина, яка, маючи стратегію і принципи в голові, веде людей.

Що ми мали, крім успіху? Ми мали подвійні стандарти, мали шлях, який був непростий, і іноді ми приймали якісні рішення разом з вами і з урядом не завдяки, а всупереч.

Я не є фахівцем від економіки і фінансів, але я був свідком саги, яку я називаю ЄСВ. Вибачте, будь ласка, уряд переконував, що не треба

цього робити, що утвориться величезна дірка, яка знищить українську фінансову систему. Сьогодні я дякую уряду за чесність. Уряд сказав, що це було правильно. Але це парламент наполіг на тому, щоб зробити ці справи, і вони є для українців. Тому парламент – орган державного управління і колективного мислення, що є основою публічного управління в державі.

Інша сага – децентралізація. Вона була зроблена урядом і цим парламентом. Але що сталося цього року в бюджеті? Цього року в бюджеті в підступний спосіб фінансова децентралізація була практично знищена, і тільки завдяки активній жорстокій і жорсткій позиції парламенту та особисто Голови Верховної Ради парламент відстояв цю позицію. Це подвійні стандарти і незрозуміла мета.

Сам бюджет – апогей непорозуміння, а форма його прийняття – апогей зневаги до українського парламенту і української людини. Так бути не може.

І якщо сьогодні цей уряд став першим в новітній історії України, який відзвітував згідно з законом, він має бути першим урядом, який повинен понести покарання за те, що порушив правила публічного управління, працюючи над найважливішим документом для країни і його діяльності – бюджетом. Тому що наступний уряд скористається цим фантастичним досвідом і буде поважати правила публічного управління. Інакше не працює будь-яке управління, у тому числі публічне.

Корупція – притча во язицех. Я не буду багато про це говорити, тільки хочу запитати уряд. Ми так тяжко в цьому залі приймали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, продовжуйте, 10 хвилин.

БЕРЕЗЮК О.Р. Ми так тяжко в цьому залі приймали так званий закон про «Укрнафту». Пам'ятаєте цю кількамісячну сагу? І дякуючи наполегливості депутатів, ми прийняли урядовий закон, завдяки чому отримали до бюджету 1,7 мільярда гривень дивідендів. Але хочеться запитати уряд: чому ми втратили 10 мільярдів гривень на тому, що «Укрнафта» продавала нафту за 5 відсотків авансових? А сьогодні 50 відсотків тих, які заборгували, вже не існують у природі. Де 10 мільярдів гривень? Де менеджмент державного підприємства? Це боротьба з корупцією? Ні. Це мімікрія і зневага до публічного управління.

Ми дуже тісно працювали як фракція з урядом щодо митниці. На митниці лежить, за нашими підрахунками, ще один річний бюджет країни. Я сьогодні приймаю із задоволенням заклики уряду до реформи митниці. Але це треба було робити рік тому, адже митниця є основним джерелом корупції в цій країні і зневаги до людини, яка навіть живе на корупції на цій митниці. Це зневага і знецінення людського життя в Україні.

Обіцянки, які сьогодні ми чуємо у програмі на наступних 12 місяців, на превеликий жаль, з річного досвіду співпраці з публічним інструментом управління в державі підпадають під українське прислів'я: «Обіцянка – цяцянка, а дурному – радість».

За 25 років розвитку української інституційної держави дурних залишається все менше. Тому ми підтримуємо позицію уряду йти далі. «Ходімо далі, – писав Шевченко, – доленько моя! Мій друже вбогий, нелукавий!» Уряд має бути прикладом, він має сьогодні погодитися з парламентом, піти у відставку і разом у цій коаліції збудувати новий уряд, який матиме кредит довіри, передусім у людей, і здійснити спільно ті речі, які зроблять державу успішною, підвищать довіру до державної інституції. І ми з вами будемо людям пояснювати, чому вони мають так чи інакше жити чи існувати.

Тому, без сумніву, ходімо далі, бо наша доля нам говорить: далі залишається тільки одна мета – слава цієї країни і добробут цих людей.

«Ходімо далі, далі слава. А слава – заповідь моя». Це наша доля.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Бойко, «Опозиційний блок».

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний пане Голово! Шановний уряде України! Шановні народні депутати! Протягом 1,5 року існування цього уряду вже є певна закономірність. Суть її проста: чим гірше становище в економіці, тим яскравіше виступають урядовці на чолі з Прем'єр-міністром, тим блискучіше вони б'ють своїх політичних опонентів і показують плани на майбутнє.

Що було візитною картою цього уряду впродовж останніх 1,5 року? Передусім абсолютно незрозуміла, непередбачувана податкова, а найголовніше – митна політика (і тут треба бути відвертими) і законодавство, яке змінювалося кожні три місяці.

Повністю відсутня секторальна підтримка вітчизняної промисловості, що призвело до демонтажу цілих галузей промисловості. Наприклад, у нас протягом останніх 1,5 року повністю зникла автомобілебудівна галузь, з дев'яти заводів на сьогодні залишилося тільки два. Не було дієвої підтримки в частині лобіювання у здоровому сенсі вітчизняного виробника на зовнішніх ринках, і агентство по експорту залишилося на папері. Практично недоступним було кредитування під поповнення оборотних коштів для підприємств. І все це вилилося сумарно в те, що після 1,5 року існування уряду ми прийшли до втрати чверті своєї промисловості, і це без врахування Донбасу і Криму. Ми прийшли з демонтажем цих галузей промисловості – не тільки автомобілебудування, а й вугільної галузі. Ми прийшли до знущання над фермерами. На сьогодні 100 тисяч знаходяться на межі зупинки своїх господарств. Ми прийшли до втрати 20 мільярдів експорту і двох третин доходу населення. Ось з чим ми прийшли після 1,5-річної роботи уряду України.

Декілька слів з приводу особливої гордості урядовців – енергетичної політики. В енергетиці для споживачів України, а це люди і промисловість, мають значення два показники. Перше – вартість енергоресурсів, тому що для людей це пряма дорога до тарифів, для промисловості – це конкурентоздатність продукції, що випускається, а видобуток – це робочі місця та енергетична незалежність держави. Все інше, про що казали урядовці, – це внутрішня кухня міністерств, відомств, нафтогазів, всіх інших контор, які займаються енергетикою. Враховуючи те, що сталося кратне збільшення вартості енергоресурсів, а відповідно і тарифів, збільшення вартості енергоресурсів для підприємств і відповідно зменшення їх конкурентоздатності, ми можемо сказати, що і на цьому полі уряд спрацював незадовільно.

Тому, підсумовуючи все, позиція нашої фракції така: ми чекаємо на проект постанови про незадовільну роботу уряду і будемо його підтримувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

РАБІНОВИЧ В.З., секретар Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дорогие друзья, я вот слушаю внимательно, что мы обсуждаем, и хочу вам сказать: о какой отставке правительства мы говорим? Вы прекрасно знаете, не 70 процентов не любят это правительство, 70 процентов населения обнищало, им нечего есть, они плачут.

Я езжу по регионам. Оценка правительства может быть только одна. Дорогие друзья, вы все приходили в этот зал защищать народ Украины. Вот оценка правительства! Вот она! Мы должны не просто дать согласие на отставку. Мы должны вернуть все, что они украли (*Шум у залі*). Поднятие нашей страны начнется с того, когда их посадят, дорогие друзья! (*Шум у залі*). Закройте рот! Дайте сказать! Послушайте меня! Хватит, вы уже наорали до того, что людям жить не на что! Вы стояли на Майдане. Выйдите со мной сейчас к людям, которые вас послали. Они вам скажут, что вы стоите и какая ваша оценка!

Дорогие друзья, я вас очень прошу: один раз в жизни возьмите себя в руки, забудьте, что они вам предлагали, вспомните, что за вами народ Украины, отправьте их в тюрьму, и мы победим!

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Бондар, «Відродження». Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги! Я не знаю, кому подобається цей цирк, який зараз спостерігає вся країна. Я не знаю, кому подобається цей рік, який прожила ця країна. Я не знаю, чи 70 відсотків, чи, може, всі 100 відсотків втомилися від влади, від цієї коаліціади, від цієї коаліції, яка сьогодні знову й знову влаштовує нам черговий цирк, від усього, що вони зробили за цей рік.

Мені дивно чути істерики і заклики лідерів фракцій коаліції, що розпинають уряд, який своїми руками створювали, до якого кожна фракція більшості делегувала своїх міністрів. Хіба міністерствам економіки, енергетики, інфраструктури, фінансів тощо не давала квоту

БПП? Та ви несете таку саму відповідальність за уряд, як і вони, – і «Народний фронт», і «Батьківщина» і «Самопоміч»!

Окремі міністри цілий рік то чартерами літали, то ще щось робили. Дехто успішно освоював аграрне господарство А тепер від нього відмежовуються, не знають, як його вигнати з уряду, відкликають, а він їм каже: я не хочу вас чути, ви вже мені не цікаві, ви ж мене туди завели. А потім не знають, як уряд поміняти, бо вже міністри не ручні. Есемески, доручення – та ви самі завели уряд у тупик разом з вашою коаліцією!

Парламент втратив контроль над урядом. Парламент просто нівелював себе поведінкою ваших лідерів, які грали в загальну гру і спочатку рік робили вигляд, що в Україні нічого страшного не відбувається. Корупція, загрузли тощо.

Які ви далі нам сценарії готуєте? У вас хіба була за рік якась економічна програма? Ні. Була стратегічна мета? Ні. Ви якусь галузь взяли на щит і сказали, що це перспективна галузь, яку можна підняти і за рахунок неї робити валютну виручку, експортну орієнтацію чи якусь перспективу? Ні. Нічого не зробили! А тепер розпинаєте... Два місяці шукали крайніх міністрів. Не вийшло з міністрами, давайте цілий уряд заколотимо. Ви просто відволікаєте увагу людей від реальних подій, які відбувалися в країні з вашою допомогою цілий рік, – від зубожіння, від розрухи, від усього, що ми бачимо сьогодні. Давайте вийдемо на вулицю і запитаємо в людей. Усі це підтвердять.

Що далі відбувається? А далі – найстрашніше. Місяць велися кулуарні переговори, як і якого міністра на кого поміняти, хто і якими державними підприємствами керуватиме, хто які корупційні потоки очолить. Ви ж самі тут, у парламенті, створили цю ситуацію, коли знову пішли кулуарні домовленості, знову почали крутити кулуарне кіно про те, як хто і де буде після того, як звалимо цей уряд.

Ви ж не думаєте про те, якою буде нова економічна політика, що буде в енергетиці, що буде в транспорті, що буде з соціальним захистом, як підвищити зарплату і пенсії, як скасувати, нарешті, ці комунальні тарифи, які люди не можуть тягнути. Ви ж про це не говорите. Ви знову говорите про те, хто і де буде.

І тут намагалися з нами про все це говорити по колу: дайте нам голоси, підтримайте, розведіть, нам треба це, нам те. Та ви граєте кіно, про яке заздалегідь було зрозуміло, чим закінчиться. І зараз ми знову

бачимо фарс. Сьогодні головна мета: давайте «зіб'ємо» уряд. А що далі? Далі будемо розбиратися. Який буде новий уряд, який кадровий потенціал? Ви знову будете на вулиці людей ловити чи привозити з-за кордону, міняти паспорти? Що ви плануєте робити? Яка буде економічна політика? Яка стратегія ваших дій? Не можна знову наосліп за один день міняти позицію тільки тому, що комусь захотілося стати Прем'єром чи міністром.

Дайте нам чіткий план дій коаліції, кого з професіоналів ви бачите, що це будуть люди, які знають галузь, що галузь їх підтримає, які мають план дій хоча б на півроку. Дайте нам бачення вашої політики – економічної, політичної, зовнішньої політики, політики по обороні країни тощо, і тоді ми будемо готові з вами говорити. Але це буде вже реальний, нормальний план дій, і вся країна знатиме, за який уряд підписується парламент і що цій уряд і парламент далі робитимуть.

На жаль, ми бачимо, що ви сьогодні знову робите фарс, знову робите цирк, і ми в цьому фарсі і цирку участі брати не хочемо. Самі розрулюйте те, що нарobili. Дасть Бог, люди побачать через півроку. Не хочете, не вмієте – виходьте з коаліції, розвалюйте, ідіть на перевибори – і люди дадуть вам всім оцінку. Ми в цьому фарсі участі брати не будемо!

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко, Радикальна партія. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановний Арсенію Петровичу! Шановні колеги народні депутати! Шановні громадяни України! Учора, коли ми нарешті визначилися, коли буде заслуховування звіту уряду, я через Фейсбук звернувся до громадян України, щоб вони поставили питання, відповіді на які хотіли б почути, до Прем'єр-міністра. Менше ніж за добу понад 2 тисячі запитань від громадян України. Дев'яносто відсотків з них, шановний Арсенію Петровичу, це побажання вам у нецензурній формі. Я процитую лише одне, найм'якше з цих побажань. Тетяна Рудик: «Передайте йому, щоб він жив все життя на тисячу гривень».

Тепер щодо питань. Там тисячі питань від людей, я вам обов'язково їх передам. Я хочу буквально кілька процитувати з парламентської трибуни для того, щоб ви почули, що думають люди. Микола Завірюха:

«Відміна акцизного збору на вживані авто». Наталія Степура: «Чому скасовані виплати нормальним жінкам, які самі виховують нормальних дітей?» Ольга Щербина: «У мене маленький бізнес, поліція вимагає гроші, погрожує. То де ж кінець корупції?» Віолета Шмігельська: «Чому не фінансується повністю забезпечення медикаментами дитячих лікарень?» Інна Петрова про якість газу: «Він розбавлений чи неякісний, лічильник мотає, як скажений». Ольга Шевченко: «Дуже хочеться, щоб Прем'єр розказав, як поділити пенсію в сумі 1 тисяча 200 гривень на життя і лікування». І таких питань тисячі.

Арсенію Петровичу, ви сьогодні багато розказували, і не тільки сьогодні – і вчора, і позавчора. У вас чудові десятихвилинки, в яких високий рейтинг, дивиться народ, де ви розказуєте про успіхи вашого уряду, про успіхи вашої економічної політики. Ви забули про одне – про призначення реформ. Хтось із відомих казав: «Коли ти дійдеш до мети, важливо не забути, за чим ти туди йшов». Так ось коли ви розказуєте про реформи, то ви забули, що ключове призначення усіх ваших реформ – це підвищення рівня життя людей. Ваші реформи кожна людина має помацати у своїй кишені. Ось коли там гроші є – ото показник ваших реформ. Коли там грошей немає, коли мільйони жебраків, коли знищені малий і середній бізнес, і великий у тому числі, уже й олігархів майже не залишилося, слава Богу. Слава Богу! За олігархів – так, слава Богу. А от що малого і середнього бізнесу немає, фермерів немає, людей, які здатні прогодувати свої сім'ї, немає, то це не реформи – це геноцид!

Арсенію Петровичу, я цитую вас. Ви тут сказали: «Немає альтернативи, крім кредитів Міжнародного валютного фонду, немає іншого рецепта. А хто знає, вийдіть і розкажіть». То я вам розкажу, Арсенію Петровичу, інший рецепт, крім кредитів Міжнародного валютного фонду. Кредити Міжнародного валютного фонду мають бути як інструмент для економічного зростання. Але воно не може бути економічним зростанням, бо головне в економічному зростанні – це те, чого не знає ваш славетний реформатор – міністр економічного розвитку Абромавичус. Це розвиток власної промисловості, це підтримка малого і середнього бізнесу, це стимулювання українського експорту, це податкова реформа, детінізація заробітної плати – ось що ви мали робити для того, щоб піднімати доходи громадян. Це ключова мета вашої реформи – радикальне підвищення заробітної плати і пенсій. І коли ви, шановний

Арсенію Петровичу, говорите про успіхи реформ (про кредити Міжнародного валютного фонду), то я вам хочу сказати, що справжній показник успіху реформ – це припинення співпраці з Міжнародним валютним фондом через здобуття фінансової незалежності та економічного зростання, а не постійне поглиблення залежності від міжнародних кредиторів. Отоді буде успіх!

А тепер я хочу вам сказати, шановні друзі. І головне, мало в цьому залі друзів, і всі, які посміхаються, які обнімаються, одразу скористаються можливістю, тільки-но ти ослабнеш, вставити ножа в спину. Я хочу звернутися до українських громадян: оце місце, де найвищий цинізм у країні, концентрація цинізму! Коли я бачу виступи представників фракцій коаліції, які довбуть той уряд, як проклятий, так вони правильно все роблять, що довбуть, бо сьогодні це популярно. Тільки забувають сказати, що вони так само відповідальні за той уряд, що більшість міністрів у цьому уряді – це представники БПП, висуванці Президента. І Президент так само несе відповідальність за цей проклятий уряд, як і парламентська коаліція.

І коли ми говоримо про успіхи реформ, то успіхи реформ – це не лише діяльність уряду, це діяльність Генерального прокурора, який нарешті через рік подав у відставку, а ми з «Самопоміччю» рік тому не голосували і закликали парламент цього не робити. Ви домовилися із злочинським блоком, проголосували за Шокіна, який дискредитував всю країну відсутністю реформ.

Коли ми говоримо про успіхи реформ, то це грошово-кредитна політика. Не буде жодного успіху реформ, коли кредити в комерційному банку під 40 процентів річних. І який би не був уряд, але коли голова Національного банку на валютних спекуляціях заробляє за день стільки, що народ за все життя не заробить, то якби я був Прем'єр-міністром, у мене було б два виходи: або самому застрелитися, або Гонтареву застрелити за те, що вона робить з курсом гривні!

Арсенію Петровичу, ваша політика – політика вашого уряду, політика Президента, політика Національного банку – відсутність реальної боротьби з корупцією, відсутність реформ у судочинстві, відсутність реформ у правоохоронній системі і як наслідок – відсутність інвесторів, бо жоден інвестор не прийде, коли тут продажний суд, коли кримінальні справи відкривають і закривають за гроші, коли для того, щоб

отримати якісь дозволи в уряді, треба чемодан бабок нести в державні підприємства. Так ось ви, солідарна влада, за це відповідаєте.

Пропозиції Радикальної партії. Нинішня коаліція, нинішня влада, нинішній уряд довели країну до ручки. Ми стоїмо на порозі потрясінь. Хто це не відчуває, понюхайте повітря – у повітрі гроза. Правильно казав колега Луценко: давно забули запах шин! Так ось, не просто запах шин, у повітрі – гроза, яка знесе всіх, у першу чергу тих, які забули, заради чого прийшли, які забули, кому зобов'язані своїми кріслами. Скільки тисяч людей загинули на Майдані, на фронті для того, щоб ви сиділи в цих кріслах! Вони гинули не за те, щоб ви сиділи в кріслах і грабували! Вони гинули не за те, щоб ви сиділи в кріслах і перетворили людей на жебраків! Вони гинули не за те, щоб їх цинічно дурили!

Ви питаєте, чому криза? Тому що влада дурить людей, тому що люди бачать невідповідність слів влади ділам влади – ось від чого криза! Тому що ви забули про Майдан, і прийшов час вам це нагадати. Тут будуть не шини. Коли люди стояли на Майдані, не було зброї. Сьогодні в кожного другого є зброя. І якщо ви не зрозумієте, що маєте проводити реальні реформи, якщо не зрозумієте, що досить красти і брехати, якщо не зрозумієте, що країна змінилася, люди змінилися, а ви, дурні, не змінилися, вони не дозволять вам більше красти, брехати і грабувати країну. Тому що ті тисячі жертв були віддані не для того, щоб ви й далі думали, що можете тільки міняти політичний клас, не міняючи правил гри, не борючись з корупцією, не піднімаючи країни.

Що пропонує Радикальна партія? Цілком очевидно, що уряд відправлять у відставку. Наша фракція буде голосувати за недовіру уряду і за визнання його роботи незадовільною.

Але що далі? Далі два варіанти: або дострокові вибори, або формування нової коаліції, нової програми і нового уряду. Дострокові вибори – це шлях до дестабілізації. Ви бачите, як представники злочинського блоку оживилися? Ви бачите, як вони з наручниками бігають? Ви на себе одягніть ті наручники спочатку! (*Оплески*). На регіоналів, які завдяки нинішній владі сидять сьогодні у Верховній Раді і не відповідають! І це теж питання до влади, до Президента, до уряду, до Генпрокурора. Чому вони сидять у парламенті? Чому вони не притягнуті до відповідальності? Чому ви з ними домовляєтеся?

Так ось, ми пропонуємо країні план дій – радикальні антикризові реформи, радикальні політичні реформи, радикальне підвищення рівня

відповідальності політичного класу перед власними співгромадянами. Ми пропонуємо країні радикальні, рішучі реформи! У нас немає часу. За минулу добу загинуло три військовослужбовці, десяток поранено, хто забув. Війна розгорається, поки ви тут розслабилися, шановні колеги! У нас немає часу. Ми не маємо ні історичної можливості, ні безвідповідальності для того, щоб втратити країну.

Тому я закликаю до рішучих дій, до радикальної зміни економічної політики, до радикальної зміни діяльності влади. Фракція Радикальної партії готова бути у фарватері, у авангарді всіх цих радикальних реформ заради підвищення рівня життя українського...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Литвин Володимир Михайлович, «Воля народу». Будь ласка.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановний Прем'єр-міністре! Шановні народні депутати! Питань немає, уряд працював в екстремальних умовах. І потрібно сказати, що, очевидно, цей уряд виконав найскладнішу, найчорнішу і, мабуть, найбруднішу роботу. Він розламав ту систему, яка так-сяк функціонувала і забезпечила більш-менш прийнятне життя людей. Він висмоктав, вицідив всі соки в суспільства заради того, що уряд називає реформами.

І цілком очевидно, що люди, які спостерігають за розглядом цього питання, роздратовані, вони агресивно налаштовані і не сприймають усіх нас. І я думаю, що немає потреби намагатися відсторонитися від уряду, бо всі несуть відповідальність – і уряд, і вся Верховна Рада без винятку. Бо коли треба, підголосовували і приймали необхідні рішення.

Але я сподівався, що сьогодні буде серйозна розмова, момент істини буде, сподівався на нормальний виступ Прем'єр-міністра України, що він вестиме діалог з суспільством. Він намагався нав'язати прекрасний сон, а виходить, як у того класика: «Прокинулась небога – нема нічого».

Арсенію Петровичу, як тут не згадати слова одного з героїв «Ідіота» Достоевського, який казав: «Облиште ваш тон». Врешті-решт

в останній момент візьміть людський тон для розмови! Ви ж не говорили про ті розмови, ви намагалися переконати, що єдино правильний шлях, який пропонуєте ви, що ви – істина в останній інстанції!

Я прочитав цей ваш опус. Я вам скажу відповідально. Я переконаний, що члени уряду його не читали, за винятком тих писарів у кожному міністерстві, які написали традиційний документ. Що в цьому документі можна знайти? Що це за нова політика? Для кого ця нова політика і для чого, якщо там немає людини? Людини там немає! Заради чого тоді існує ця держава? Якщо вона не думає про людей, то держава не потрібна! Треба комусь здатися в полон, забезпечить кращі умови для життя людей.

Читаю: нова політика. У чому ваша новизна? Наскільки вистачає совісті, наскільки блюзнірства демонструвати новизну. У чому вона? Що люди вмирають? А люди вмирають, зубожіння тотальне, і ми вже про це говорили, – тотальне зубожіння! Епідемія хвороб. А ми називаємо це новою соціальною політикою. У чому політика: скільки закрили шкіл, скільки добили остаточно дільничних лікарень і ФАПів і скільки ми втратили людей за час так званого реформаторства? Хто-небудь рахував, скільки ми втрачаємо людей? А ми звично «смітимо» людьми. Ліків немає, про це вже говорили, нічого не закуповують. Міністр продовжує успішно реформувати систему.

Або ще один момент. Які затримки по виплаті зарплати? Коли вони будуть ліквідовані? Яке у нас безробіття? Скільки створено робочих місць? Що за останні роки відкрили? Ви знаєте, що в деяких областях, якщо відкриють, вибачте мені, якусь таку невеличку будівлю, то приїжджають п'ять разів її відкривати. Спочатку – районне начальство, потім – обласне, а потім з Києва їдуть ще відкривати. По п'ять разів перерізають стрічки!

Ще одне питання. Для державних службовців пропонується створити фонд, щоб їм дати заробітну плату. Скажіть, будь ласка, а хто подбає про те, щоб створити фонд для бідних людей, щоб чим-небудь їм допомогти? Для кого ці державні службовці будуть потрібні?

Наступне питання. Тут дуже багато говорять про децентралізацію і про місцеве самоврядування. Як правило, говорять ті, які з кабінетів не виходять і не знають, як це функціонує. Я вам розкажу. Об'єднані громади. Вони сьогодні у відчаї, вони у розпачі, вони вважають себе

ошуканими, бо не знають, куди членів своєї громади діти, як їх прилаштувати до поліклінік. Їм сказали: у вас же є, створюйте свій відділ охорони здоров'я, відділ освіти і займайтеся ними. Доріг немає між цими населеними пунктами. Для того щоб отримати дозвіл на наркотичні речовини, треба отримати ліцензію, обладнати приміщення і таке інше. У цей час люди не отримують необхідних ліків. Ну, немає цієї децентралізації! Бодай узагальнили б один приклад і подивилися, що потрібно зробити, щоб люди були зацікавлені в тому, щоб укрупнювати громади.

На моє глибоке переконання, шановні колеги, уряд виконав цю складну роботу, і наступні уряди дякуватимуть йому, бо непотрібно буде приймати таких непопулярних і складних рішень. Уряд досяг рівня своєї некомпетентності. І я думаю, що це мають визнати уряд і країна. І ми повинні сказати, що нам сьогодні дорожче – цей уряд (я звертаюся до захисників) чи люди і країна.

Але, шановні колеги, мене особисто і, очевидно, багатьох непокоїть те, хто претендує на міністерські посади. Вносяться цілими списками. І це мені нагадує історію в одному з вузів, коли була звільнена посада декана факультету, жартівник повісив оголошення: «У зв'язку з вакантною посадою декана факультету кожна кафедра має висунути свого члена і з висунутими членами з'явитися до деканату». Ось я дивлюся, як з висунутими членами від різних фракцій носяться між Банковою і Грушевського. Та там деякі пройдисвіти, на яких немає де поставити тавра! Якщо вони будуть урядовцями за квотою певних фракцій, то нехай краще буде цей уряд. Вони взагалі – титани мислі, гіганти порівняно з тими людьми. Не можна цих політичних покидьків пропонувати на посади, бо вони комусь там заносять фалди! Ну, так не може ж існувати далі!

І ще один момент, шановні колеги. Я звертаюся до Прем'єр-міністра. Я прочитав заяву Президента України, яку ви всі прочитали. Давайте поставимо питання: залишається цей уряд, як буде працювати з Президентом цей уряд? Що буде для країни? То ви між тим порозумійтеся між собою, не ставте цю Верховну Раду, яку намагаються розтягти в усі кутки, для того, щоб прийняти певне рішення, правове рішення, яке очікує країна, яке дасть поштовх новій державі. І не треба лякати, що розпустять Верховну Раду. Ті, які найбільше говорять, якраз

найбільше бояться, бо вони жодним чином уже цієї Верховної Ради, уряду та інших посад абсолютно не побачать, бо люди ненавидять усіх!

І на завершення. Я звертаюся до Голови Верховної Ради. Нам треба за результатами розгляду прийняти рішення. Наша пропозиція така. Йти послідовно, розглянути ті проекти постанов, які є, дати оцінку діям уряду. Ми, зокрема, ще 17 грудня внесли проект постанови, у якому пропонуємо визнати роботу уряду незадовільною. А коли буде прийнято це рішення, тоді побачимо, який є потенціал, і рухатися далі. Бо інакше це конфлікт і параліч усієї виконавчої і законодавчої гілок влади, результату не буде.

І ще я дуже просив би, щоб у цьому плані дотримувалися Регламенту. Нагадую для тих, хто має історичну пам'ять. У 2006 році відправили у відставку уряд Єханурова, не дотрималися Регламенту, і потім вийшов конфлікт: уряд продовжував собі роботу, Верховна Рада жила собі до виборів 2006 року. Нам треба прийняти бездоганно чисте рішення, і я думаю, першим рішенням має бути рішення, власне, уряду. Бо, я переконаний, за таких обставин він далі функціонувати не може.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, відповідно до Регламенту, як ви бачите в себе в матеріалах, послідовність така: спочатку розгляд звіту уряду, а потім розгляд проекту постанови, який уже внесено. Юрій Луценко про нього говорив.

Сергій Соболев, «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шановний Прем'єр-міністре! Ви знаєте, це та сесійна зала, яка пережила, я думаю, найбільш трагічні події 2011-2013 років. Я пам'ятаю блиск в очах і урядовців, які сиділи в цій залі, і самого Арсенія Петровича, коли треба було йти буквально кожного дня на бій з режимом Януковича. Я не гірше пам'ятаю 2014 рік, коли Янукович утік, закликав Путіна до прямої агресії проти цієї країни. І тому я звертаюся до «Опозиційного блоку», який разом

з ним творив все це: не розказуйте сьогодні байки і не вчіть когось жити!

Але водночас я чудово розумію: країна не пройшла найважчого етапу свого випробування. Так, уряд і парламент пройшли випробування вогнем, водою, але не пройшли випробування мідними трубами, зупинилися там, де не можна було зупинятися.

Що уряд визначає як ключові параметри реформування країни? Подивіться звіти уряду будь-якої європейської країни, подивіться щорічний звіт Президента Сполучених Штатів Америки, які цифри там фігурують. Перша цифра – скільки створено робочих місць. Покажіть мені на 400 сторінках, де в цьому звіту хоча б одна сторінка, присвячена найважливішому питанню, яке хвилює мільйони наших громадян. Це перше.

Друге питання, яке турбує громадян найбільше, – боротьба із злочинністю. Ви знаєте, можна вимагати все що завгодно від правоохоронних органів, але коли розсадник злочинності не зупиняється в центрі країни, вони нічого з ним не зроблять. І саме тому є другий пункт – це запобігання корупції. Давайте проаналізуємо десятки наших законодавчих ініціатив, які вносив парламент на заміну ініціатив уряду, де на кожному кроці ми виявляли чергові «хотелки», які ні в якому разі не створювали клімату для боротьби з корупцією.

Третє, на що звертає увагу будь-який уряд під час звіту, – що відбувається з реальними доходами громадян. Ви називаєте енергоефективною вашу політику. А ви ніколи не задумувалися, що за ціни на газ, яка була п'ять років тому і яка збільшилася аж на 5 доларів (порахуйте), порівняно з курсом долара за 5 років доходи населення впали в 2,5 разу? І від цих змін виграла найбагатша частина населення. Бо раніше вони сплачували за куб газу 450 доларів, а зараз – 250. Це ви називаєте енергоефективністю? Це ви називаєте справедливою ціною?

Уряд бачить основну політику в кількості громадян, які отримують субсидії. Та це жебраки, які кожен день плодяться в країні! Ви знищуєте середній клас. Бо скажіть, який стимул у людини економити енергоносії, якщо він не копійки не отримує, все проходить транзитом на рахунки обленерго, облгазів, які отримують ці кошти? Навіщо економити, якщо є можливість спалювати й далі газ, електрику, знаючи, що сплатиш 10 відсотків спожитого? Доти, поки буде проводитися марнотратна політика, у нашій країні нічого не зміниться.

Четвертий показник, щодо якого завжди звітує уряд, – це, без сумніву, обороноздатність країни. Скажіть, будь ласка, як можна йти за стандартами НАТО, не маючи представництва в НАТО? Які стандарти ми запроваджуємо? Я думаю, що на сьогодні країна стоїть напередодні найважливіших зрушень. Так, я згоден з тими, хто вважає, що, відправивши уряд і Прем'єра у відставку, ми постанемо перед загрозою. Але я і наша фракція вважаємо, що ще більша загроза, якщо сьогодні рішення не буде ухвалено. Що буде в цій розколотій залі? Які голоси буде збирати уряд? І в кого? Знову в групі «Відродження», яка не хоче голосувати за відставку уряду? Ви не знаєте чому? Вам сказати, пані Яресько, чому не хочуть голосувати? Тому що ви не управляєте ні податковою, ні митницею. Управляють зовнішні управлінці, тільки не Сполучені Штати, які тут у чомусь звинувачують, а наші управлінці, які сиділи в цій залі за Януковича і зараз сидять і на голоси яких ви розраховуєте, коли треба приймати бюджет. Це найстрашніше, що створено в цій сесійній залі.

Наступний і ключовий, момент: а що буде далі? Замінити Яценюка на будь-кого іншого? Ви знаєте, великий китайський реформатор Ден Сяопін казав: «Мені байдуже, якого кольору кішка, головне, щоб вона ловила мишей». Ми зараз опинилися в ситуації, коли жирні, розгодовані щури сидять всюди, і нічого не робиться для того, щоб їх зупинити.

Є ще один принциповий момент. Кому в Україні жити добре? Ми це побачимо по сьогоднішньому голосуванню. Ми побачимо, як найбільші монополістичні клани олігархів зараз смикають за ниточки, бо їх усе влаштовує: ПДВ для них повертається, немає ніяких проблем, вони далі керують державними монополіями, незважаючи на рішення парламенту і уряду. Їх все влаштовує в цій країні.

Ще один показник. Це свобода підприємництва. Підіть зараз до будь-якого відділення податкової. Куди найбільші черги стоять? Не зареєструвати підприємство, а закрити! Так, за 24 години можна зареєструвати підприємство. А ви знаєте, за скільки треба закрити підприємство в тих умовах, щоб далі податкова політика не знищувала цих підприємців?

Ми хизуємося аграрним сектором. Чудово. Тільки скажіть, будь ласка, чому в такому випадку крик душі фермерів, які пролобіювали вже 8 законопроектів, які внесли народні депутати, і жодного законопроекту від уряду? Всі розуміють, що вони не мають можливості для

експортного потенціалу. Цим будуть займатися, як завжди, посередники, яким знову повертатимуть ПДВ, і все їх буде влаштовувати.

Саме тому найважливіше – принцип формування нового уряду. Якщо це й далі відбуватиметься за принципом – збираємо голоси з будь-кого під будь-яке рішення, думаю, що і наступний уряд буде приречений на такий самий звіт і таку саму долю.

Ключовий принцип, який повинен зараз бути застосований. Якщо ми, дійсно, хочемо, щоб у країні припинилася практика, коли кожен Прем'єр піклується про рейтинг своєї партії, на чолі уряду в такий кризовий момент повинна стати людина, яка є менеджером держави. Ви подивіться, як вийшла із кризи Італія порівняно з Грецією та іншими країнами. Там рік правив уряд технократів. А після того, як були проведені найважливіші рішення, політична система функціонувала в тих умовах, які є. Україна зараз стоїть перед точно таким вибором.

Вважаю, що найважливішим є принцип формування уряду. Коли кажуть: а за якими принципами ми будемо жити, то відкривайте Коаліційну угоду. Там визначено принципи подальшого співжиття парламенту й уряду. Це єдина можливість далі не зупинятися.

І, я думаю, сьогодні повинно бути ухвалено одне рішення: визнати роботу уряду за 2015 рік незадовільною і поставити питання про відповідальність Прем'єр-міністра і відставку цього уряду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Юрійович Бурбак, «Народний фронт».

БУРБАК М.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»)*. Шановні колеги! Ми вислухали докладний і відвертий звіт коаліційного уряду Арсенія Яценюка, з якого кожна чесна мисляча людина може зробити свій висновок.

Цілком очевидно, що діючий Кабінет Міністрів втримав соціально-економічну ситуацію в умовах післяреволюційного хаосу та російської агресії, організував першу лінію оборони на Донбасі, забезпечив енергонезалежність, а потім запустив необхідні довгоочікувані безпрецедентно глибокі реформи. Коли стало зрозуміло, що агресор саботує міжнародний мирний процес, Кабмін в середині 2015 року

розпочав стриману, але системну економічну боротьбу проти Москви. Розпач Кремля від українських санкцій настільки очевидний, що не помічати його може лише сліпий.

У виступі ми почули і про недоліки. Прем'єр-міністр запропонував Програму дій уряду на новому етапі реформ. Ми, шановні колеги, на правильному шляху. І це повинно стати основою додатку до Коаліційної угоди з визначеної дедлайнами підтримки урядових реформ.

Ми також уважно вислухали питання і зауваження депутатів до роботи Кабміну. За всієї глибини різноманітності і значущості порушених тем констатую: демагоги і популісти мимоволі об'єдналися, щоб звинуватити уряд чи то в тому, що в нас війна, чи то в тому, що зарплата під час війни не зростає, чи то в тому, що Україна досі не капітулювала перед Путіним.

Дратують маніпулятивні розмови колег на кшталт «Яценюк нам не подобається» та «в Яценюка і в уряду низький рейтинг». Панове, низький рейтинг довіри до уряду сформований якраз добре розкрученими антиурядовими істериками популістів. Ще раз нагадую, це не приватний Кабінет Міністрів Яценюка. Це коаліційний уряд, утворений всіма фракціями коаліції «Європейська Україна». Хочу засмутити вас, але такий само низький рівень довіри і до Верховної Ради, і до Президента України.

Водночас посли «великої сімки» днями закликали підтримати уряд і об'єднатися заради реформ, які запроваджує уряд. Сьогодні маємо висловити тверде «так» і підтримку коаліції «Європейська Україна» і коаліційному уряду, утвореному всіма фракціями коаліції. Усі фракції несуть таку саму відповідальність, як і коаліційний уряд. І все ж таки вважаю, що цей звіт також і оцінка підтримки коаліцією свого коаліційного уряду.

Щодо тези про боротьбу з корупцією. Хочу нагадати, що це також і функція Генпрокуратури та Президента України. Досить перекладати з однієї голови на іншу. Чи не через це весь світ вимагав відставки Генпрокурора? Це верх цинізму – звинуватити лише уряд у відсутності достатньої боротьби з корупцією. Це і функція створеного НАБУ і Генеральної прокуратури та і Служби безпеки України. Уряд передавав численні результати службових розслідувань до антикорупційних органів, але віз і нині там. Шукайте і там проблеми, звертайтеся і до Президента, це також їхня відповідальність.

Знаємо точно, що відставки уряду чекають і в Кремлі. Це пряма дорога до глибокої політичної кризи, якою точно скористається агресор. Україна опиниться перед загрозою призупинення фінансування від МВФ. Напружений коаліційний процес за простою переросте в дочасні парламентські, а потім – і в президентські вибори. Наслідки будуть для країни катастрофічними.

Закликаю вас не штовхати країни до прірви. Це доводить і те, що наш колега з опозиції сьогодні розказував про якісь наручники, які не одягли на Президента Януковича, але є факт, що до білокам'яної не пустили на звіт днями. Певно, шукали голоси для того, щоб зняти уряд.

Тому, колеги, знайте, ви говорите про відставку найбільш державницького та антиросійського уряду за всю історію України. До речі, сьогодні внесено проект постанови про недовіру уряду, зібрано голоси. Ніхто за крісла не тримається. Будь ласка, збирайте 226 голосів, ставте на голосування і беріть всю повноту відповідальності за те, що твориться в країні. Історія нас розсудить.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, виступи від фракцій завершено. Зараз будуть три виступи народних депутатів України по 3 хвилини. Прошу записатися, шановні колеги.

Борислав Береза, позафракційний. Будь ласка. Потім – Мустафа Найєм. За ним – народний депутат Кириченко.

БЕРЕЗА Б.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №213, м. Київ, самовисуванець).* Арсен Борисович. Ой, извините, вы всегда вместе – Арсений Петрович и Арсен Борисович. Я вас перепутал.

Арсений Петрович, а если серьезно, у вас есть потрясающий проект «Стена». Вы так им гордились, рассказывали столько интересного про этот проект, 400 миллионов закопали в него. Но согласно результатам ответа господина Авакова, он не введен в эксплуатацию. 400 миллионов закопано в землю – 400 миллионов пенсий, 400 миллионов зарплат, 400 миллионов пособий по безработице, 400 миллионов выплаченных денег многодетным семьям. Арсений Петрович, 400 миллионов, может, для вас небольшие деньги, для Украины – громадные.

У меня вопрос: скажите, куда же делись деньги, где «Стена»? Или это невидимая стена? А самое главное, Арсений Петрович, скажите, вот вы же видите настроение в зале, видите настроение в обществе, так, может быть, не будем тянуть кота за хвост и вы скажете классические слова: спасибо, я ухожу?

Вам спасибо. Можете уходить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мустафа Найєм.

НАЙЄМ М.-М., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Для мене це перший виступ з трибуни, до якого я не готувався. І хотів би, дійсно, сказати щиро, те, що відчуваю я і відчувають дуже багато людей у цьому залі.

Ну, передусім скажу відверто, що я відчуваю, дійсно, по відношенню до Арсенія Петровича і всього уряду. Рік тому, коли ми прийшли до парламенту і навіть рік до того, коли закінчився Майдан, ми щиро вірили і навіть зараз вдячні вам за те, що ви зробили. Це, дійсно, так. Тому що коли ми стояли по той бік від влади (я пам'ятаю це як журналіст), то бачили, що відбувалося в цьому залі, у будинку на Грушевського, і, дійсно, можемо сказати, що цей уряд набагато кращий від того, що ми бачили раніше. Давайте всі це визнаємо. Цей уряд кращий. Ми знаємо, яка політика проводилася за часів Януковича, як Президент разом з Прем'єром говорили про корупцію, але ніхто на це не реагував.

Але так сталося, що за два роки після того, як прийшов цей уряд, мені здається, ситуація законсервувалася. Дуже багато людей, які потрапили до влади, у тому числі і в уряд, відчули, що це надовго. Ті люди, які стоять зараз по той бік влади, відчувають, що тут нічого не відбувається. Щоразу, коли ми їздимо за кордон, нам кажуть про те, що в країні буває корупція, не проводяться реформи, що тут нічого не робиться. І мені як молодій людині, яка тільки прийшла в парламент і в політику, хотілося б, щоб робилося більше.

Я, дійсно, відчуваю цей дух у людей на вулицях, і не тільки в Києві, які хочуть змінити дуже багато речей. На жаль, так сталося, що ви своїми кроками, тим, що замість того, щоб прийти в парламент і розмовляти з нами тут щиро, бігали на Банкову. Замість того, щоб бути

підвладним парламенту, ви стали васалом Президента. Ви їздили туди і домовлялися там з Коломойським, з паном Ахметовим, з корупціонерами, а підтримки вимагали тут.

Це також відповідальність і нашого Президента, який до цього довів. Тому що якщо наступний уряд знову буде бігати частіше на Банкову, ніж сюди, якщо наші міністри, починаючи від міністра правоохоронних органів, закінчуючи міністром соціальної політики, частіше будуть там, ніж тут, у них не буде підтримки. Рано чи пізно ми відчujemo, що там відбуваються такі домовленості, і тут немає щирої розмови.

Тому дякуємо вам за проведену роботу від усього молодого покоління. Ви, дійсно, інший уряд. У вас є можливість у майбутньому отримати інші посади, повернутися в політику. Але сьогодні залиште посади. Це буде гідно, і ми будемо вам вдячні. Це буде достойний вчинок, якщо ви підете. Ви, ваша фракція, дуже багато людей, яких я поважаю, можете до нас приєднатися, і ми разом проголосуємо за наступний уряд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, 30 секунд.

НАЙЄМ М.-М. Головне, що я хочу сказати про цей уряд. Я працював з цим урядом, у тому числі з паном Зубком, з паном Аваковим. Багато з того, що робилося там, всередині, було прогресивним. І я хотів би, щоб ці люди залишалися в уряді, щоб вони продовжували реформи, які почали. Можливо, не так, можливо, іншим чином. Але це має бути також гарантією того, що «Народний фронт» проголосує за майбутній новий уряд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Останній виступ. Віктор Галасюк. Будь ласка.

А, ви від фракції не виступали, так? Я надам вам 3 хвилини на виступ від фракції, бо ви не виступали, я так розумію. Від фракцій усі виступали, крім вас.

ГАЛАСЮК В.В. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги! Я хочу поділитися, шановні урядовці, з вами тим, що почув на українських заводах від колективів, від профспілок, від керівництва підприємств. Вони кажуть, що діяльність уряду нагадує хроніку цілеспрямованого руйнування української промисловості.

Ви подивіться, що пропонується так званою податковою анти-реформою уряду (проект [№3630](#)): забрати спецрежим у аграріїв, обмежити спрощенців – малий і середній бізнес і спробувати ввести податок на промислову нерухомість. Слава Богу, більшу половину з того відбили.

Далі. Намагалися підвищити тарифи в цьому році на вантажні залізничні перевезення на 30 відсотків. Відбили, не вдалося. Зараз намагається підвищити на 15 відсотків. А те, як це вдарить по робочих місцях, по обсягах виробництва, експорту, перевезень, ви не враховуєте, бо думаєте про державну монополію, як закачати туди кошти, щоб їх легше було розподіляти.

Далі. Міністерство аграрної політики намагається зменшити експортне мито на необроблену шкіру з 50 відсотків до 5. Що це означає? Це означає удар по вітчизняній легкій промисловості. Хто тягне за руку того міністра сьогодні це робити? Це антидержавницька політика!

Далі. Металобрухт. Намагалися скасувати квотування вивезення металобрухту з України, щоб він за безцінь вивозився за кордон і взагалі не було жодних обмежень. Сьогодні ми спільно з нашими однодумцями виборюємо підвищення експортного мита на металобрухт на три роки, щоб захистити українську металургію, щоб не дати вкрасти робочі місця в гірничо-металургійному комплексі, який сьогодні формує левову частку українського ВВП і експорту.

Далі. Парламент заборонив на 10 років експорт лісу-кругляку необробленого. Це шанс на відродження української деревообробки, української меблевої промисловості, створення виробництва паперу. Що робить уряд? Може, він намагається максимально ефективно втілити це в життя? Ні, уряд намагається відкрити назад, скасувати цей закон і, по суті, не займає жорсткої проукраїнської позиції в міжнародних перемовинах.

Беремо створення експортно-кредитного агентства. Записали це в Коаліційній угоді. Що в цьому напрямі зробив уряд? Вибачте мені, голова Національного банку Гонтарєва відверто офіційно виступила проти створення експертно-кредитного агентства.

Так ось, шановні колеги, я вам скажу: те, що ви робите, це не те, що роблять реформатори. Так роблять не технократи, так роблять імітатори, так роблять компрадори, які діють не в інтересах української промисловості, не в інтересах української економіки та українських громадян!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, виступи народних депутатів завершено.

Я запрошую до заключного слова Прем'єр-міністра України.

І переходимо до розгляду трьох проектів постанов. Я думаю, що один візьмемо за основу і потім з трьох проектів постанов візьмемо різні варіанти для голосування.

Будь ласка, Арсенію Петровичу.

ЯЦЕНЮК А.П. Вельмишановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Я ціную будь-яку політичну критику і політичну риторику, яка лунала в цьому залі. Але хотів би до вас звернутися з таким. Ненависть і гнів – не ті почуття, які повинні об'єднувати свідомий політичний клас. Зараз мова іде не просто про відставку персоналій. Мова йде про різницю в цінностях, цілях і політиці.

Я з цієї трибуни заявляю, що ми впевнені: те, що робив цей уряд, особисто я і кожен член цього Кабінету Міністрів – це єдино правильний шлях. Це наша політика, це наші цінності і це наші переконання!

Ми отримали розграбовану країну з російською армією і російськими чоботами на українській території. Без армії, без грошей, без системи державного управління. Ми втримали цю країну, і я прошу, щоб ви це поважали!

Шановні народні депутати, ми залишаємо країну з повною казною, з озброєним українським військом, зі списаними боргами, з виплаченими зарплатою і пенсіями. Я прошу парламент прийняти сьогодні рішення про майбутню долю країни – і поставити резолюцію недовіри уряду на голосування. Ми з честю і гідністю передамо уряд новому Прем'єру (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати! На ваш розгляд внесено три проекти постанов.

Ви знаєте, перед тим, як люди будуть заходити до залу і готуватися до голосування, я хочу сказати декілька простих речей. Думаю, що в усіх зараз такий достатньо складний настрій. І взагалі, сьогодні день непростих рішень.

Я послухав голів комітетів, народних депутатів. Багато з того, що ви сказали, я міг би теж повторити. Думаю, є те, про що міг сказати уряд як про позитив і віднести до своїх плюсів. Це очевидно, якщо ми не

хочемо закривати на це свої очі. Але є й багато недоліків, які були допущені тими чи іншими міністрами в різних сферах. І ви про це сьогодні говорили.

Але є очевидним питання, від якого ми не можемо ухилитися. Це елементарна недовіра людей до того, що ми з вами робимо. Неefективні, можливо, рішення і є причиною отієї кризи довіри до всієї української влади. Шкода. Але мені дуже хотілося б, щоб ми спільно не через роздрай, не через з'ясування стосунків змогли об'єднатися, щоб врешті вирвати нашу прекрасну країну з прірви. Це не може зробити окремо парламент. Це не може зробити окремо уряд. Це не може зробити окремо Президент. Це ми маємо усвідомити самі і зробити. Так розпорядилися Господь Бог і люди, що ми сьогодні знаходимося на своїх позиціях. І не розуміти цього, на мою думку, є найбільшим злочином, який можливо зробити по відношенню до людей.

Але чим би сьогодні не завершилося голосування, бо саме у ваших руках зараз доля цього уряду і завтрашній день, ми повинні зробити висновки, винести урок, що нехтувати думкою людей, не звертати місяцями, а можливо, і роками на неї уваги неможливо. Це просто несумісно з життям. Тому я вірю в те, що нам вистачить мудрості повернути через наші дії довіру народу.

І ще одна річ, яку я хотів би сказати стосовно міністрів. Шановні колеги, народні депутати представляють різні території, різних виборців, різні політичні погляди, але вони тут для того, щоб приймати рішення. І треба визнати, що жодного відповідального рішення цей парламент не провалив, можливо, вперше. Коли порушувалися питання боротьби з корупцією, про те, щоб витиснути інтереси олігархів, питання реформи поліції або децентралізації, багатьох інших реформ і змін, які необхідно було приймати, ми це робили і будемо робити, я в цьому глибоко переконаний. Однак дуже важливо, щоб ви вірили в те, що робите. А це залежить від поглядів кожного міністра. І я хочу сьогодні абсолютно чітко заявити: я вам гарантую, що найближчим часом ми відновимо справжній парламентський контроль над діями уряду і всіх інших органів влади. Але мені потрібна буде ваша допомога і підтримка. Без вас ми цього не зробимо (*Оплески*).

Зараз, шановні колеги, я пропоную, щоб ми розглянули проект постанови [№4050](#)... *(Шум у залі)*.

Ну, подивіться, у нас є три проекти постанов... *(Шум у залі)*.

Послухайте, колего, я не буду зараз називати ваше прізвище. Я на вас дивлюся. Можна трошки менше показувати характер? У мене з характером теж усе нормально, повірте мені. Але треба якось один одного поважати. Дякую за ваше розуміння.

Колеги, у нас є проект постанови №4050 про те, щоб взяти до відома звіт. Є проект постанови [№4063](#) народного депутата Голуба, який комітет не розглядав, але його можна внести як альтернативний, про те, щоб визнати незадовільною роботу. І є проект народного депутата Новак, щоб визнати роботу задовільною. Тобто у нас фактично є три варіанти. Тому я з вами раджуся. Я вважаю, що можна проголосувати один проект, комітетський, за основу, потім – за основу і в цілому, якщо не набере голосів, то в порядку надходження проголосуємо ці три пропозиції.

Логічно? *(Шум у залі)* Ну, як ні? Володимире Михайловичу... *(Шум у залі)*. Не резолюцію недовіри, а зараз ми маємо оцінити роботу уряду. Після того, як оцінимо, перейдемо до розгляду резолюції. Все. Отже... *(Шум у залі)*. Ви не керуйте, добре?

Володимир Литвин, 1 хвилина. Будь ласка *(Шум у залі)*.

Та послухайте, займіть свої місця!

ЛИТВИН В.М. Шановний Голово! Шановні колеги! Дійсно, за результатами розгляду Верховна Рада України приймає постанову. Вона може взяти до відома звіт уряду, може визнати роботу позитивною, може визнати роботу незадовільною.

Наступний момент: якщо Верховна Рада визнає роботу незадовільною, це резолюція недовіри Кабінету Міністрів України. Я просив би звернути увагу, там є відповідна процедура.

Але, шановний пане Голово, ще 17 грудня 2015 року група народних депутатів зареєструвала проект постанови [№3658](#), де йдеться про те, що оцінити роботу уряду за 2015 рік незадовільною.

Разом з тим, я думаю, що тут немає сенсу, але в порядку черговості треба голосувати перший проект постанови про визнання роботи уряду незадовільною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зараз розглядаємо проект №4050, тому, будь ласка, я ставлю його на голосування для прийняття за основу (*Шум у залі*). Зараз... Послухайте! Та не шуміть! Хочете окремо три різних проекти постанов? Добре. Це однаково.

Отже, проект постанови №4050 про те, щоб взяти звіт уряду до відома. Цей проект постанови підготовлено комітетом (*Шум у залі*). У проекті №4050 пропонується взяти до відома.

Тоді я поставлю для прийняття ставлю за основу і в цілому всі три пропозиції: взяти до відома, визнати роботу незадовільною і визнати задовільною. Якщо кожне з цих рішень не набере... (*Шум у залі*).

Перший проект постанови №4050, підготовлений комітетом, у якому пропонується взяти звіт уряду до відома. Голосуємо за основу і в цілому.

«За» – 77 (*Шум у залі*).

Так, колеги, можна спокійніше? Кому дати ще раз слово? Дякую, шановні колеги.

Другою в порядку надходження була пропозиція прийняти проект постанови [№4063](#) (автор – народний депутат Голуб), у якому пропонується визнати незадовільною роботу уряду, за основу та в цілому. Зрозуміло? Голосуємо за основу і в цілому проект №4063.

«За» – 247 (*Оплески*).

Парламент прийняв рішення визнати незадовільною роботу уряду у 2015 році.

Колеги, у зв'язку з цим 150 народними депутатами внесено проект постанови №4080 про резолюцію недовіри (*Шум у залі*). Проект внесено народним депутатом України Юрієм Луценком і 153 народними депутатами.

Проект Постанови Верховної Ради України «Про відповідальність Кабінету Міністрів України (щодо прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України)» ([№4080](#)).

Текст такий. Увага! Ви слухайте, а потім будете запитувати по п'ятдесят разів.

«Розглянувши питання про відповідальність Кабінету Міністрів України за пропозицією 159 народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України відповідно до частини першої статті 87 Конституції України, Верховна Рада України постановляє:

1. Прийняти резолюцію недовіри Кабінету Міністрів України.

2. Ця постанова набирає чинності з моменту її прийняття».

Відповідно є підписи 159 народних депутатів.

Ми маємо розглядати цей проект постанови за звичайною процедурою.

Тому вношу на голосування пропозицію про розгляд цього проекту постанови за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Це звичайний проект постанови.

«За» – 185.

Рішення прийнято.

Юрій Луценко. Будь ласка, доповідайте проект постанови №4080, буквально два слова. А далі будуть виступи: два – за, два – проти.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги депутати! Шановні члени уряду! Зараз ми приступаємо до розгляду проекту постанови про прийняття резолюції недовіри уряду. Від імені 159 народних депутатів з різних фракцій, які підписалися під цим проектом постанови, я хочу ще раз запевнити: йдеться не про персональну образу або зневагу будь-кого з тих, хто, дійсно, працював весь час на Україну, йдеться про кризу довіри і кризу результатів, яку ми маємо зараз в Україні.

Як людина з великим революційним досвідом смію запевнити: коли суспільство 70 відсотками свого складу не довіряє якійсь одній посадовій особі, вона неминуче піде, вона неминуче має змінитися на своїй посаді. У даному випадку ми знаємо, що українському уряду не довіряє більше 70 відсотків. І це означає, що люди не працювали. Я, дійсно, визнаю, що цей уряд зробив дуже багато, за що я йому щиро вдячний. Але ми не можемо робити вигляд, що слова Арсенія Петровича Яценюка, що цей уряд у повному складі незмінно блискуче працює, це правда. Так не може бути. Ми говорили і ще раз наполягаємо: цей уряд має бути глибоко реформатований, щоб дати результат.

Президент України і суспільство України закликають до відставки цього складу Кабміну з тим, щоб отримати більш ефективний, більш результативний і більш відповідальний перед парламентом уряд.

Я запрошую зараз не до дебатів, не до пошуку компроматів, а до результату. Це парламентська зона відповідальності – відправити уряд у відставку і сформувати новий відповідальний уряд. Прошу голосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, колеги, запишіться на виступи: два – за, два – проти. І переходимо до голосування.

Народний депутат Вознюк. Будь ласка.

ВОЗНЮК Ю.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №153, Рівненська область, політична партія «Народний фронт»).* Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Сюмар, «Народний фронт».

СЮМАР В.П., *голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Шановні колеги! Ви знаєте, ми так багато сьогодні говорили про кризу довіри. Вона, очевидно, є. Але після обговорення в залі її стане значно більше. І це прикро. Тому що ми, коаліція, справді, брали спільну відповідальність. І коли сьогодні виходять голови комітетів з однієї політичної сили і лають міністрів, призначених цією ж політичною силою, це означає, що нам разом з вами не вдалося налагодити нормальну роботу і виправдати ту довіру, яку на нас покладали мільйони людей. Це треба визнати. Бо ми з вами... От демократичні традиції прекрасні, але ми сьогодні в залі висікли один одного, як унтер-офіцерська вдова, не більше і не менше, і надії від цього у людей не з'явиться. Це точно. І за це соромно.

Що робити? Очевидно, що зараз треба приймати рішення. Якщо український парламент готовий висловити недовіру уряду, то треба голосувати, але при цьому необхідно розуміти, що ті, які так голосують, беруть на себе повну відповідальність за економічну ситуацію в країні. Тому що на сьогодні таке становище, що навряд чи це приведе зараз до підвищення курсу гривні, до інвестицій, до припинення військових дій та інших речей. Цю відповідальність треба усвідомлювати кожному народному депутату. Ми не повинні підвішувати ситуацію. Сьогодні треба поставити крапку в питанні довіри або недовіри українському уряду.

Якщо є голоси за недовіру, «Народний фронт» просить ставити і негайно голосувати це питання, не підвішувати. Але потрібно бути готовим кожному, хто натискатиме кнопку, брати відповідальність за

країну. Бо тут ми влаштували шоу. А насправді політика – це не завжди шоу. Людям сьогодні шоу достатньо, їм не вистачає хліба. Думайте про це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Я все сказав. Фракція Радикальної партії голосує за відставку уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Жолобецький, «Блок Петра Порошенка».

ЖОЛОБЕЦЬКИЙ О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №129, Миколаївська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Передайте, будь ласка, слово Мусію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Мусій.

МУСІЙ О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №124, Львівська область, самовисуванець). Шановний український парламенте! Шанований український уряде! До останнього в нас була надія, що ви, пане Прем'єр-міністре, не виявитесь боягузом, але насправді, на превеликий жаль, ми стали свідками того, що у вас боягузтво переважає над розумінням долі українського народу. Де ваша сміливість сказати, попри те що ви маєте довіру нуль відсотків серед українського народу, попри те що ви маєте довіру нуль відсотків, крім «Народного фронту», в українському парламенті, самому відверто: я йду у відставку? Де ці слова? Де ваша мужність? Український народ боягузів в уряді терпіти не буде. Невже ви цього не розумієте?

Не провокуйте ситуації, яка може вибухнути в українському суспільстві. Майте мужність хоча б у кінці своєї каденції з честю і з достоїнством піти з цієї посади. Не тримайтеся за цю трибуну. Не тримайтеся за це крісло, яке ви обіймаєте. Воно не є святим. Подивіться в очі українському народу і заявіть самі добровільно про свою відставку!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Останній виступ. Тетяна Острікова, «Самопоміч». Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Звіт уряду не в папірцях, які нам роздали. Звіт уряду – в серцях і в кишнях українців. Показником ефективної роботи уряду є високий рівень відчуття простими людьми реформ. Натомість слово «реформа» за два роки під керівництвом цього Прем'єр-міністра стало для людей символом втрачених надій, втрачених можливостей.

На жаль, Україна є на сьогодні державою з зарегульованою економікою, країною начальників, які перемогли. І давайте себе чесно запитаємо: що уряд зробив для того, щоб змінити цю ситуацію? Уряд не мінімізував втручання держави в економіку, не забезпечив відсутності диктату контролюючих органів, не створив у 2015 році здорової, ліберальної фіскальної системи, не зменшив відсотка перерозподілу ВВП.

Давайте подивимося на пріоритети. Нам тут Прем'єр-міністр говорив про завдання на 2016 рік. Це те, що уряд не зробив у 2015 році.

А що заважало цьому уряду провести реформу ДФС у 2015 році? А що заважало цьому уряду прибрати податкові ями, адже Харків на сьогодні став столицею податкових ям в Україні? А що заважало цьому уряду прибрати мінімізаторів з митниці, всіляких міфічних контрабандистів-орестів, які під носом у міністра фінансів сидять на Київській обласній митниці, і сотні мільйонів гривень не надходять до державного бюджету? А що заважало цьому уряду зробити прозоре і чесне відшкодування ПДВ у 2015 році без відкатів?

Відповідь дуже проста: відкати, корупція і таке інше. А всі ті, які сьогодні не голосують за відставку уряду, які виходять із залу, беруть на себе відповідальність за всю ту корупцію і за її покриття, що на сьогодні панують у цьому уряді.

Фракція «Самопоміч» у повному складі підписалася за відставку уряду і пропонує всіх підтримати та взяти на себе цю відповідальність. Ми до неї готові. Пропонуємо відставити цей уряд у повному складі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги народні депутати, ми завершили обговорення даного питання, але я хотів би звернути вашу увагу на таке. Шановні колеги, увага! (*Шум у залі*). Фракції, які не брали участь в обговоренні? Добре.

Володимир Литвин, «Воля народу», 1 хвилина. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М. Шановний Голово! Шановні колеги! Я зразу зазначу: не було б проблем, якби уряд після першого голосування заявив, що йде у відставку. Зараз яку ми маємо ситуацію? Я хочу наголосити, що наша група, від якої я виступаю, за те, щоб проголосувати за цей проект постанови. Але давайте спрогнозуємо, що зараз, на мій погляд, буде менше 200 голосів, бо вийшли люди із залу, і в нас складеться колізія: перший проект постанови прийняли, другий проект – не прийняли, і уряд тоді працюватиме в конфлікті до вересня 2016 року.

Тому пропозиція: якщо вже ставити на голосування, то провести сигнальне, побачити, яка є кількість голосів, а потім відкласти розгляд цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги, за пропозицію (*Шум у залі*). Шановні колеги, подивіться. Це надзвичайно відповідальне голосування. І ми всі розуміємо, що це питання недовіри уряду. І не повинно бути того, про що говорили в попередньому виступі, не повинно бути таких речей, які потім дадуть привід для оскарження тієї чи іншої процедури – сигнальної, несигнальної тощо.

Тому, увага! Кожен зараз проголосує за відповідальне рішення. Не треба прицілюватися тут, будь ласка. Я наголошую на тому, що кожен знає, за що голосує. Ми з 16 години розглядаємо звіт уряду, вже 20 година, це триває чотири години. І не треба примірятися, кому скільки голосів давати. Доля уряду у ваших руках. Голосуйте, визначайтеся.

Отже, колеги, проект постанови Верховної Ради України про відповідальність Кабінету Міністрів України (№4080). Суть проекту постанови: прийняти резолюцію недовіри Кабінету Міністрів України. Голосується проект один раз – за основу та в цілому.

Готові голосувати? Я можу ставити на голосування?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу та в цілому проекту №4080. Визначайтеся.

«За» – 194 (*Шум у залі*).

Покажіть, будь ласка, по фракціях.

«Блок Петра Порошенка» – 97, «Народний фронт» – 0, «Опозиційний блок» – 8, «Самопоміч» – 25, Радикальної партії – 15, «Батьківщина» – 15, «Відродження» – 0, «Воля народу» – 6, позафракційні – 28.

Шановні колеги народні депутати, Вадим Денисенко зробить уточнення щодо декларацій за 2015 рік, щоб вони могли бути заповнені.

Вадим Денисенко. Будь ласка. Увімкніть мікрофон, 1 хвилина.

ДЕНИСЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Сьогодні на ранковому пленарному засіданні розглядався законопроект [№3755](#). З'явилося ряд інсинуацій з приводу того, що початок електронного декларування переноситься на 2017 рік. Я хотів би наголосити, що декларування має розпочатися з 2016 року. І, власне кажучи, прошу головний комітет взяти сказане до уваги при остаточному оформленні тексту цього законопроекту для підписання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, на цьому порядок денний вичерпаний, і я оголошую вечірнє засідання Верховної Ради України закритим.

Завтра ми продовжимо нашу роботу о 10 годині.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України ГРОЙСМАНА В.Б. звернулися із заявами народні депутати України:

АНТОНИЩАК А.Ф. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу врахувати мій голос «за» в результатах голосування щодо проекту постанови [№4063](#), оскільки під час голосування не спрацювала моя картка».

СЛЕНСЬКИЙ В.Є. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»): «Прошу врахувати мій голос «проти» в результатах голосування щодо проекту закону [№3700](#)».

КОЗАЧЕНКО Л.П. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Інформую Вас, що 16 лютого 2016 року під час голосування за прийняття проекту Постанови «Про відповідальність Кабінету Міністрів України (щодо прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України)» ([№4080](#)) сталася технічна помилка – з невідомих мені причин моя картка не спрацювала.

Беручи до уваги зазначене, а також враховуючи те, що під час голосування я знаходився в сесійній залі і голосував за підтримку даного проекту постанови, прошу врахувати мій голос «за».

МЕЛЬНИЧУК С.П. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка): «Прошу врахувати мій голос «за» під час поіменного голосування за прийняття за основу та в цілому проекту Постанови «Про відповідальність Кабінету Міністрів України (щодо прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України)» ([№4080](#)), оскільки під час мого голосування не спрацювала електронна система «Рада».

ПАЦКАН В.В. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу врахувати мій голос «за» в результатах голосування щодо прийняття проекту закону [№3700](#) у зв'язку з тим, що не спрацювала система «Рада» на моєму робочому місці».

САВЧЕНКО О.Ю. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу врахувати мій голос «за» в результатах голосування щодо проекту закону [№3700](#), тому що з технічних причин не спрацювала кнопка».

СОТНИК О.С. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»): «Прошу зарахувати мій голос «за» в результатах голосування щодо проекту постанови [№4080](#) у зв'язку з тим, що не спрацювала система «Рада» щодо моєї картки і в результатах голосування зазначено, що я «не голосувала» за даний проект постанови».

УСОВ К.Г. (одномандатний виборчий округ №33, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»): «16 лютого 2016 року на пленарному засіданні Верховної Ради України під час голосування за основу та в цілому проекту Постанови «Про відповідальність Кабінету Міністрів України (щодо прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України)» ([№4080](#)) у зв'язку з технічними збоями мій голос не було зараховано за даний проект постанови, хоча я знаходився на робочому місці та при свідках брав участь у голосуванні зеленою кнопкою.

Таким чином, прошу вважати мій голос «за» в результатах голосування щодо прийняття за основу та в цілому проекту Постанови «Про відповідальність Кабінету Міністрів України (щодо прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України)» ([№4080](#)).

Прошу оголосити дану заяву на пленарному засіданні Верховної Ради України».

ЧЕРВАКОВА О.В. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «16 лютого 2016 року під час останнього голосування щодо проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вибори народних депутатів України» щодо виключення кандидатів у народні депутати України з виборчого списку партії у багатомандатному окрузі» ([№3700](#)) від 22 грудня 2015 року, що відбулося о 16 годині 26 хвилин, я помилково проголосувала «за». Прошу зарахувати мій голос як «проти».

До виконуючого обов'язки Керівника Апарату Верховної Ради України **СЛИШИНСЬКОГО В.І.** звернулися із заявами народні депутати України:

БАНДУРОВ В.В. (одномандатний виборчий округ №79, Запорізька область, самовисуванець): «Прошу врахувати мій голос «за» під час голосування щодо проекту постанови [№4080](#) у зв'язку з тим, що моя картка не спрацювала».

ДОВГИЙ О.С. (одномандатний виборчий округ №102, Кіровоградська область, самовисуванець): «Прошу врахувати мій голос «за» під час голосування щодо проекту постанови [№4080](#) у зв'язку з тим, що моя картка не спрацювала».

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»): «Прошу врахувати мій голос «за» під час голосування щодо проекту постанови [№4080](#) у зв'язку з тим, що моя картка спрацювала не так, як треба».

ЛУЦЕНКО І.В. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»): «Прошу врахувати мій голос «за» під час голосування щодо проекту постанови [№4080](#) від 16 лютого 2016 року у зв'язку з тим, що моя картка не спрацювала належним чином».

НЕМИРОВСЬКИЙ А.В. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»): «Прошу врахувати мій голос «за» під час голосування щодо проекту постанови [№4080](#), оскільки не спрацювала моя картка під час голосування».

ПОНОМАРЬОВ О.С. (одномандатний виборчий округ №78, Запорізька область, самовисуванець): «Прошу врахувати мій голос «за» під час голосування щодо проекту постанови [№4080](#) у зв'язку з тим, що моя картка не спрацювала».

СОТНИК О.С. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»): «Прошу врахувати мій голос «за» під час голосування щодо проекту постанови [№4080](#) у зв'язку з тим, що система «Рада» не спрацювала для моєї картки й у результатах голосування зазначено, що я не голосувала за даний проект постанови.

Додатково прошу перевірити систему голосування, в тому числі на моєму робочому місці, оскільки даний випадок непоодинокий під час голосування проекту постанови №4080».